ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ — ОЛИЙ БАХТ
OZBEKISTON KASABA UYUSHMALARI FEDERATSIYASI · FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN

ИШОНЧ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ
12 февраль, пайшанба 1998 йил №17 (519)
Сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади

УШБУ СОНДА:
МУҚАДДАС ГЎШАГА МУНОСИБ РАҒБАТ — 2-бетда
МЕНИНГИТДАН САҚЛАНИНГ — 3-бетда
СОҲАГА ЭЪТИБОР ЗАРУР — 4-бетда

Контрактация шартномаси қандай бажарилаяпти?

МАҚСАД МАВҲУМ БЎЛИБ ҚОЛМАСИН

Килдон консерва ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамияти асосан томат ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Унинг қуввати бир йилда 18 миллион шартли банка ёки 3050 тонна тайёр маҳсулот чиқаришга, бунинг учун эса 21500 тонна қишлоқ хўжалик маҳсулоти қабул қилишга имкон беради. Яқин вақтларда бу ерда Италия технологиясига асосланган янги линия ўрнатиш мўлжалланаяпти. Бу — яхши. Лекин янги линия қуввати хомашё билан тўлиқ қопланадими? Бундай саволнинг туғилишига асос бор. Чунки ҳозирдаёқ корхона ишлаб чиқариш эҳтиёжига етарли даражада маҳсулот олмаяпти, яъни тўла қувват билан ишламаяпти. Сабаб нимада? Айбдор ким? Қарс икки қўлдан, дейишади.

«Бозор муносабатлари» деган ибора дабдурустдан анча-мунча одамнинг ақлини шоширибқўяди. Тушунарлироқ айтилса, бу ихтиёрий тарзда шериклар билан шартномага асосланган ҳамкорлик қилиш ва шу бўйича мажбуриятларни бажариш дегани.

Ўтган йили Килдон консерва корхонаси Булунғур туманидаги хўжаликлар билан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш ва қабул қилиш тўғрисида контрактация шартномалари имзолади. Бунга кўра хўжаликлар, жумладан, деҳқон хўжаликлари, шунингдек, Жиззах вилоятининг Бахмал ва Ғаллаорол туманларидаги бир қатор хўжаликлар жами 21463 тонна помидор етказиб беришлари керак эди. Бироқ, бор-йўғи 8135,8 тонна маҳсулот топширилди. Бошқача айтганда, хўжаликлар томонидан шартнома мажбурияти 37 фоизга бажарилди, холос. Булунғур туманидаги 15 та хўжалик топширган маҳсулот миқдори қиймат жиҳатидан уларга берилган аванс (бўнак) пулини ҳам қопламади. Яъни, бу хўжаликлар контрактация шартномасида кўзда тутилган маҳсулотнинг 25 фоизини ҳам етказиб беришолмади. Масалан, 1997 йилда А. Махсумов номли хўжалик 1000 тонна ўрнига 187,5 тонна, Фозил Йўлдош номли хўжалик 740 ўрнига 14,5 тонна, «Ғалабанинг 40 йиллиги» хўжалиги 750 ўрнига 55,4 тонна, «Дўстлик» хўжалиги 700 ўрнига атиги 2,8 тонна, «Ғубдин» хўжалиги (санацияга тушган) 257 ўрнига 16,4 тонна, «Янгиобод» хўжалиги 257 тонна ўрнига 0,4 тонна (400 кг) помидор топширган.

Килдон консерва корхонаси шартнома бўйича шерик бўлган хўжаликларга жами 40.630.743 сўм аванс (бўнак) пули тўлашган. Корхона раҳбари ва бош ҳисобчиси ташрифимиз куни хизмат сафарида бўлгани учун масаланинг бу жиҳатини аниқроқ ўрганолмадик. Шартномада аванс (бўнак) тўлаш муддати ноаниқ тарзда «мавсум бошлангунча» деб кўрсатилган. Бундан икки хил маъно чиқаяпти: экиш мавсуми назарда тутилаяптими, ёки ҳосил йиғим-терими мавсуми? Аванс тўлашдан мақсад хўжаликка экин парвариши, ҳосил етиштириш жараёнида кўмаклашиш эмасми? Шунингдек, шартномада топшириладиган маҳсулотнинг сифат ва техник мезонлари ёки бунда қайси меъёрий ҳужжатларга асосланилиши кўрсатилмаган. Умуман, фикримизча, шартнома бандларини такомиллаштириш ва аниқлаштириш керак. Умуман, шартномага амал қилинса, завод ва хўжалик ҳамкорлиги катта иқтисодий самара беради.

Хўжаликлар шартнома мажбуриятларини бажаришмади. Килдон консерва корхонаси кўрилган зарар учун жарима ундира оладими? Шартномада бу ҳол назарда тутилган. Аммо...

— Амалда бу ҳол бўлиши жуда қийин масала. Ҳисоб-китобларга кўра 1997 йилда топширилмаган маҳсулот учун унинг 25 фоизи миқдорида жами 18324865 сўм жаримани хўжаликлардан ундириб олишимиз керак, — дейди корхона ҳуқуқшуноси Гулбаҳор Мусаева, — лекин бундай йўл тутишимиз ҳозирги шароитда раво кўрилмайди. Чунки шундоқ ҳам хўжаликлар иқтисодий ночор аҳволда. Иккинчидан, судлашиб-даъволашиб ҳақимизни ундириб олсак, келгусида маҳсулот етказиб берадиган шериклар камайиб кетиши мумкин.

Дарҳақиқат, ҳар қандай қарамлик тараққиёт йўлидаги жиддий тўсиқдир. Айниқса, танлаш ва заҳира вариантларининг чекланганлиги кескин чора қўллашга имкон бермайди. Очиғи, бунда юз-хотирчилик, юмшоқкўнгиллик, таниш-билишчилик каби хусусиятларнинг ҳам таъсири бор, шекилли. Аммо бозор иқтисодиётига асосланган хўжалик муносабатларининг қонун қоидаси шафқатсизлигини унутмаслик керак. Самарқанд вилоят «Мевасабзавотсаноат» уюшмаси таркибида қайта ишлаш корхоналари билан қишлоқ хўжалик маҳсулоти етказиб бериш бўйича контрактация шартномаси тузган хўжаликлар барча турлар бўйича жамлаб ҳисоблаганда ўзларининг шартномавий мажбуриятларини 31 фоизга бажаришган, холос. Контрактация шартномаларини рўйхатга оладиган маҳсулот тайёрлаш ва сифати бўйича давлат инспекцияси амалий ёрдам бериши мумкинми? Шартнома мажбурияти бажарилмаслиги оқибатида хўжаликлар, корхоналар ва улардаги меҳнаткашлар даромад ололмай қолаётганини ўйлаб кўраяпмизми? Умумий иқтисодий қийинчиликларнинг ҳар бир илдизи мана шундай ҳолатларга тақалмаяптими? Ўзаро шартномавий муносабатлар иқтисодий-хўжалик алоқалари занжиридаги бир ҳалқа эканлигини чуқур англаш керак. Мана шу нуқтадаги аҳвол бошқа масалалар ечимини, хусусан, иқтисодий тараққиёт суръатларини, ижтимоий фаровонлик даражасини белгилайди. Қаламга олинган ушбу масала кўп қирралидир. Бинобарин, уни тўлароқ баҳолашда бизга иқтисодчи ва қонуншуносларнинг амалий ёрдами зарур. Ва, ниҳоят, Булунғур туман ҳокимлиги шу кунларда пухта ҳисоб-китоб билан келгуси ҳосилга замин тайёрлаш ҳаракатида. Натижа яхши бўлишига умид бор. Буни вақт кўрсатади.

Р. ҚУРБОНОВ,
«Ишонч» мухбири.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси учувчилари Евгений Гусев ва Алексей Витвицкий (суратда) Ўзбекистонга янги келтирилган «RI-85» самолётида Озарбайжон пойтахти Бокуга илк парвозини амалга оширишган. Айни кунларда улар йўловчиларни манзилга етказиб қўйиш, самолётни хавфсиз парвоз қилишини таъминлаш учун маҳоратларини сира аямаётирлар.

Самарали меҳнат - энг яхши ижтимоий ҳимоя

ТУМАННИНГ ДАДИЛ ОДИМЛАРИ

Денов Сурхондарё вилоятининг шимолий туманларидан бири бўлиб, аҳолиси шаҳар билан бирга 250 минг кишидан ошади. Туман ишлаб чиқариши асосан қишлоқ хўжалигига ихтисослашган бўлиб, аҳолисининг кўпчилиги ҳам қишлоқларда истиқомат қилади.

Қишлоқ хўжалиги тараққиёти жиҳатидан туман вилоятда олдинги ўринларда туради. Туман бўйича етиштириладиган маҳсулотлар ички бозордан ташқари кўпгина чет давлатларга ҳам жўнатилади. Жумладан, ўтган 1997 хўжалик йилида 43 минг тонна ғалла, 46 минг 300 тонна пахта ишлаб чиқарилиб, давлатга 25 минг тонна ғалла сотишга муваффақ бўлинди.

Саноат ишлаб чиқариши ҳам туман иқтисодида салмоқли ўрин тутади. Пахта ёғини охорлаш, 2 та пахта тозалаш, қишлоқ хўжалиги техникаларини таъмирлаш каби ўнлаб заводлар ишлаб чиқараётган маҳсулотлари билан вилоятда катта нуфузга эга.

Туман Мустақиллик йилларида қайта чирой очди. Бугунги ижтимоий турмушни 1993 йил билан солиштириб олинса, туман қиёфаси сезиларли ўзгарганининг гувоҳи бўламиз. Аҳолининг тоза ичимлик суви билан таъминланиш даражаси 1993 йилда 26 фоизни ташкил этган бўлса, бу кўрсаткич ҳозир 96 фоизни, табиий газ билан таъминланиш 12 фоиз бўлган бўлса, 1997 йилга келиб 67 фоизни ташкил этди.

1997 йил деновликлар учун чин маънода баракали бўлди. Туман деҳқонлари пилла тайёрлаш режаларини 150 фоизга, ғалла тайёрлаш режаларини 110 фоизга, пахта тайёрлаш режаларини 106 фоизга бажаришди. Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш ва сотиш 1996 йилга нисбатан олганда 100 фоизга ошди. Шунингдек, чорва моллари туёқ сони сезиларли кўпайди. Жумладан қорамоллар сони 1996 йилдаги 52661 бош ўрнига 59632 бошга етказилди, қўй, эчкилар бош сони олдинги йилга нисбатан 113 фоизга ошди. Полиз, мева, сабзавот етиштириш сезиларли кўпайди.

Саноат, транспорт, қурилиш соҳаларида белгиланган режалар ҳам ортиғи билан уддаланишига эришилди. 1997 йил савдо, маиший ва пуллик хизматлар кўрсатишда ижобий силжишлар қўлга киритилган йил бўлди. Аҳолига пуллик хизмат кўрсатиш олдинги йилга нисбатан 188 фоизга, маиший хизмат кўрсатиш 172 фоизга, савдо хизмати кўрсатиш 104 фоизга уддаланди. Ёки аҳоли жон бошига 1752 сўмлик пуллик, 251 сўмлик маиший, 7691 сўмлик савдо хизмати кўрсатилди.

Туман ҳокимияти аҳолининг ижтимоий ҳимоясига катта эътибор билан қарамоқда. Йил давомида 7358та кам таъминланган оила рўйхатга олиниб, уларга 22 миллион сўмдан ошиқ моддий ёрдам кўрсатилди. Ногиронлар, боқувчисини йўқотган ёлғиз қарияларга жамоа хўжаликларининг режадан ташқари ишлаб чиқарган ғалла ҳисобидан дон, сомон каби маҳсулотлардан моддий ёрдам кўрсатилди. 1997 йил деновликлар тақдирида муваффақиятли йил бўлди дедик. Ҳақиқатан шундай. Шу йилда Республика ҳукуматининг қарори билан шаҳар ва туман ҳокимликлари, шу жумладан паралел идоралар бирлаштирилди. Бу тадбир, биринчидан, йирик ижтимоий муаммоларни ҳал этишга катта имкон туғдирди: иккинчидан, бюджетдан иш ҳақи олувчилар миқдорини сезиларли камайтиришга эришилди: учинчидан эса, кенг кўламда ободончилик ишларини олиб бориш имконини берди:

Узоқ йиллардан буён шаҳар хуснига доғ бўлиб келаётган Денов ариқдан минглаб тонна чиқиндилар олиб чиқилиб, тозаланишига эришилгани юқоридаги фикримиз исботидир.

Хуллас деновликларнинг ниятлари катта, 1998 йил хўжалик йилида барча соҳада ишлаб чиқаришни янада тараққий эттириб туман аҳолиси ризқини бутун, дастурхонларини тўкин қилиш устида ҳозирдан йирик ташкилий-тарбиявий ишларни олиб боришмоқда.

Зеро, эртанги буюк келажагимизга ишонамиз. Ана шу ишонч деновликларни янги меҳнат ғалабалари сари илҳомлантиради.

Ҳамид СУЛАЙМОНОВ,
«Ишонч» мухбири.

Эзгу ишлар

УЛАР БИРИНЧИЛАРДАН БЎЛИШДИ

Буюк муҳаддис имом Исмоил ал-Бухорийнинг халқаро жамғармаси ҳисоб рақамига мамлакатимиз ва яқин ҳамда узоқ хорижнинг бошқа давлатларининг ҳамма бурчакларидан пул маблағлари келиб тушмоқда. Маълумки, бу жамғарма Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримов ташаббуси билан тузилган ва жаҳон жамоат ташкилотлари томонидан қўллаб-қувватланганди. Буюк аллома таваллудининг 1225 йиллигига тайёргарлик кўриш ва ўтказиш учун тузилган мазкур жамғармага маблағлар тушиши бошланди.

Самарқанд вилоят ҳокимлигида қатор корхоналар ва ташкилотлар иштирокида ташаббускор йиғилиш бўлиб ўтди. Унда бўлғуси юбилей тантаналарининг муҳимлиги ва халқаро аҳамияти таъкидланди. Йиғилиш қатнашчилари барча самарқандликларни тантаналарни ўтказишда фаол қатнашишга, халқаро хайрия жамғармасини қизғин қўллаб-қувватлашга чақирдилар. Ушбу чақириқдан руҳланган айрим кишилар, ташкилотлар хайрия жамғармасига бирин-кетин маблағлар ўтказа бошладилар. Масалан, фуқаро Аҳмад Козимов ўзининг шахсий 10 минг сўм пулини жамғармага ўтказди. Бу хайрли иш жамғармага туширилган дастлабки маблағлардан бўлгани учунми, ёки бошқалар ҳам кимдир ибрат кўрсатишини кутиб туришган эканми, ҳар ҳолда яхши ташаббус тезда қўллаб-қувватланди. Бу ташаббусга биринчилардан бўлиб «Самарқандавтойўл» давлат ҳиссадорлик жамиятининг меҳнат жамоаси қўшилди. Аҳмад Козимов кейинги йилларда ўша жамоага бошчилик қилиб келмоқда. Бу жамоада оз-мас-кўп-мас 2700 киши меҳнат қилади. Жамоа аъзолари ўзларининг бир кунлик иш ҳақларини ва шанбаликдан ишлаб топилган пулни жамғарма ҳисобига ўтказишга қарор қилдилар. Натижада йўлсозлар жамоаси хайрия жамғармасига яна биринчилардан бўлиб бир миллион сўм маблағ туширди.

«Самарқандавтойўл» жамоаси Аҳмад Козимов раҳбарлигида ўз ишлаб чиқариш фаолиятини кучайтириб бормоқда. Бугунги кунда йўлсозлар «Эшнаксак-Челак» йўналишидаги йўлни халқаро тоифадаги йўлга айлантириш бўйича катта бунёдкорлик ишларини олиб боришмоқда. Бу йўл имом Исмоил ал-Бухорий ёдгорлиги томон олиб боради. Бу тарихий манзилга олиб борувчи «Самарқанд-Челак» йўлини таъмирлаш ва яхшилаш юзасидан ҳам кўзга кўринарли ишлар қилинди.

Самарқандлик йўл қурувчилар буюк Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига, «Шарқ тароналари» халқаро мусиқа фестивалига тайёргарлик кўриш жараёнида ҳам катта ишларни амалга оширдилар. Буюк соҳибқирон ватани Шаҳрисабзни Самарқанд билан боғловчи 17 километрлик тоғли довон қурувчилар ғайрат-шижоатлари туфайли текис ва хавфсиз йўлга айлантирилди. Алмати-Термиз, Самарқанд-Ашгабад, Самарқанд-Каттақўрғон йўлларида улкан бунёдкорлик ишлари бажарилди.

Йўл қурувчилардан кейин бошқа корхона ва ташкилотлар ҳам имом Исмоил ал-Бухорий халқаро хайрия жамғармасига маблағларини ўтказишни давом эттирмоқдалар.

Р.БОБОМУРОТОВ.

«Ишонч» мақолалари изидан

«Фермер — яхши ҳамкор», «Ислоҳотдаги нўноқлик қимматга тушди»

«Ишонч» рўзномасининг 1997 йил 11 ноябр ва 20 ноябр сонларидан чоп этилган «Фермер — яхши ҳамкор», «Ислоҳотдаги нўноқлик қимматга тушди» сарлавҳали мақолалар юзасидан қуйидагиларни маълум қиламиз:

«Ислоҳотдаги нўноқлик қимматга тушди» сарлавҳали мақоласи юзасидан Мирзаобод тумани бошқармаси томонидан мутахассислар гуруҳи тузилди.

Туманда Президент Фармонларини амалга ошириш, деҳқон-фермер хўжаликларини ривожлантириш ва давлат томонидан қўллаб-қувватлаш борасида бир мунча ишлар тузилган.

Деҳқон (фермер) хўжаликларини ташкил этиш ва уларни ривожлантириш мақсадида туман шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликлари уюшмаси тузилган.

Туманда пахта етиштираётган деҳқон (фермер) хўжаликларини бошқаришни такомиллаштириш ва уларни уруғлик, ёнилғи, минерал ўғитлар ва техника билан таъминлашни яхшилаш мақсадида 6 та деҳқон (фермер) хўжаликларига мустақил равишда, 42 та деҳқон (фермер), хўжаликларига эса хўжаликлар билан ички шартнома орқали ишлаш тавсия этилган.

1997 йилда мустақил деҳқон (фермер) хўжаликларидан 3 таси, хўжалик билан ички шартнома асосида ишлаган деҳқон-фермер хўжаликларидан 8 таси йиллик пахта тайёрлаш режасини бажарди.

Вилоят ҳокимининг қарорларини тўла бажарилишини таъминламагани ва туманда иқтисодий ислоҳотларни боришига масъулиятсизлик билан қараганлиги учун туман ҳокими ўз вазифасидан озод қилинди.

Туманнинг янги раҳбарияти туманда деҳқон (фермер) хўжаликларига алоҳида эътибор бермоқда.

Ҳозирги кунда туман хўжаликлари томонидан деҳқон-фермер хўжаликларига шартнома асосида керакли техникалар ажратилиб, уларга тегишли сервис хизматлари кўрсатилмоқда.

Рўзномада Гулистон туманидаги «Юлдуз» деҳқон (фермер), хўжалигининг фаолияти ҳам ёритилган.

Ҳақиқатдан ҳам ушбу тумандаги «Ишонч» жамоа хўжалиги ҳудудида 1994 йил 15 апрелда ташкил этилган «Юлдуз» деҳқон (фермер) хўжалигига 61 гектар ер майдони ажратиб берилган. Ушбу деҳқон (фермер) хўжалиги 25 гектар майдонга ғалла, 33 гектар майдонга пахта экиб, ғалладан 20 центнер ўрнига 26 центнер, пахтадан 28 центнер ўрнига 30,8 центнердан ҳосил етиштирди.

Ҳозирги кунда бу туманда «Юлдуз» деҳқон (фермер) хўжалигига ўхшаб фаолият кўрсатиб келаётган деҳқон (фермер) хўжаликлари сони 200 тадан ошиб кетди.

Вилоятда деҳқон-фермер хўжаликларини ривожлантириш бундан кейин ҳам вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармасининг доимий назоратида бўлади.

Ж. ШАРИПОВ,
Сирдарё вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи

ЕТТИ ИҚЛИМ НАФАСИ

Германия ҳукумати Америка Қўшма Штатларига Ироққа қарши ҳарбий чоралар қўллашда немис қуролли кучларидан фойдаланиш таклифини илгари сурди. Немис ҳукуматининг бу қарори мамлакатдаги кўпгина сиёсий партиялар ва жамоатчилик ҳаракатларининг кескин норозилигига учради. Кўпчилик немис сиёсатдонлари ва жамоат арбобларининг фикрича, бундай қарор БМТнинг тинчликпарвар сиёсатига зиддир.

***

Филиппиннинг собиқ президенти Фердинандо Маркоснинг рафиқаси Имельда Маркос давлат тепасига чиқиш ниятида. У Филиппин президентлигига сайловларда иштирок этиш учун ўз номзодини илгари сурмоқда. Айни вақтда, Филиппин Олий суди Имельда Маркосни марҳум эри ҳукмронлиги даврида бир қатор жиноятлар содир этганликда айбламоқда.

***

Хитойда Ванг Бинджанг исмли миллати хитой бўлган, Америкалик ҳуқуқшунос қўлга олинди. У Хитойнинг шарқий вилоятларидан бирида ноқонуний равишда ҳукуматга мухолиф партия ташкил этиш ниятида бўлганликда айбланмоқда.

***

Исроил Бош вазири Беньямин Нетанъяху Иордания қироли Ҳусайнга йўллаган мактубида Фаластиннинг мустақил давлатга айланишига қарши эмаслигини баён этди. Кўпчилик сиёсатдон ва кузатувчилар Исроил Бош вазирининг Фаластинга нисбатан фикрини бундай кескин ўзгартиришига ҳайрон бўлиб қолдилар. Нетанъяху шу кунларга қадар Фаластиннинг мустақил давлат бўлишига қатъиян қаршилик кўрсатиб келмоқда эди.

***

Тожикистон Президенти Имомали Раҳмонов мамлакатдаги ички сиёсий вазият анча барқарорлашганини ва ижтимоий -иқтисодий ислоҳотлар учун яхши шароит етилганини айтмоқда. Бу ҳақда у Душанбеда БМТ Бош котибининг ўринбосари Ив Бертело билан бўлган учрашувда баёнот берган.

***

Россия матбуотининг ёзишича, Москва рентген нурланишининг йирик марказига айланиб бормоқда. Бу ерда касалларга қўйиладиган диагнозларнинг 70 фоизи рентген текшируви орқали аниқланаётган экан. Рентген нурлари эса инсон саломатлигига жиддий зарар кўрсатиши маълум. Бугунги кунда Москвада рентген аппаратларидан кўп фойдаланиш оқибатида бу ердаги радиация кучи 150 фоизга етган.

Жаҳон ахбороти агентликлари хабарлари асосида

Касаба уюшма ҳаёти: мулоҳаза, мунозара, баҳс

МУҚАДДАС ГЎШАГА МУНОСИБ РАҒБАТ

Оила муқаддас қўрғон. Ана шу гўша ватанпарвар, халқпарвар, эл-юрт учун жон фидо қила оладиган инсонларни улғайтиради. Мамлакатимизда 1998 йилнинг Оила йили деб эълон қилиниши буюк келажакка мустаҳкам замин яратилаётганлигининг яна бир далилидир. Хўш, ана шу умумий халқ тадбирини касаба уюшма ташкилотлари қандай қаршиладилар? Бу борада нима ишлар қилиниши режалаштирилмоқда? Умуман олганда Оила йилини сермазмун, баракали қилишимиз учун нималарга эътибор қаратмоқ лозим. Мухбиримиз Сирдарё вилояти касаба уюшма фаолларининг ана шу ҳусусдаги фикр-мулоҳазаларини, таклифларини ёзиб олди.

Қуйида уларни эътиборингизга ҳавола этамиз.

Сирожиддин Тўймебоев, деҳқончилик саноати мажмуи ходимлари касаба уюшмаси вилоят қўмитаси раиси ўринбосари:

-Маълумки, ўтган йил тарихимизда «Инсон манфаатлари йили» сифатида муҳрланди. Энг аввало, унинг сарҳисоби сифатида қилинган ишларни кўз олдимизга келтирсак. Гапнинг очиғи, вилоятимизда инсон омилига эътибор кучайди. Шаҳару, қишлоқлар чиройли очилди. Янги боғ-роғлар барпо этилди. Истеъмолчилар манфаатини ҳисобга олган ҳолда, таклифга талабдан келиб чиқиб, 6 та янги бозор қурилди.

Айниқса, соғломлаштириш борасида қилинган ишлар таҳсинга лойиқ. Вилоят марказида ҳашаматли бокс саройи, теннис корти, сузиш ҳавзаси барпо этилиши ёш авлоднинг жисмонан баркамол улғайишига яратилган имкониятдир.

Тўғриси, бозор иқтисоди шароитида ёшларнинг таътил кунларини мароқли ўтказиш, соғломлаштириш ишларини ташкил этиш осон эмас. Қийинчиликларга қарамасдан бу муҳим юмушга 26 миллион 600 минг сўмдан ошиқ маблағ сарфланди. Вилоятимизда истиқомат қилаётган 11 минг 287 нафар талаба, ночор оила ва ногиронларга 1,5 миллион сўмдан зиёд моддий ёрдам кўрсатилди. Бу амалга оширилган хайрли ишларнинг бир шингили холос. Хуллас, инсон манфаатлари йилида одамларга хизмат қиладиган, улар оғирини енгил қиладиган қатор ишлар амалга оширилди. Бу ишларда касаба уюшма ташкилотлари фаол қатнашгани қувонарли ҳол, албатта.

Бу йил яна ҳам масъулиятли, яна ҳам самарали йилдир. Касаба уюшма ташкилотлари ҳам Оила йилининг қувончларга бой бўлишини таъминлашга муносиб улуш қўшмоғи шарт. Зиммамизда масъулиятли вазифалар турибди. Биз энг аввало, бажарилиши лозим бўлган юмушларни белгилаб олдик. Тармоғимизга қарашли ташкилотлар асосан қишлоқ меҳнаткашлари олдида турган муаммоларни ҳал этиши зарур. Таассуфки, қишлоқларимизда муаммолар оз эмас. Чунки, қишлоқ хўжалигидаги оқсашлар одамларнинг турмуш тарзига ўз таъсирини кўрсатмай қолмади.

Далада ишлаётган меҳнаткашлар қўли қатор йиллардан буён ёлчитиб пул кўрган эмас. Вилоятда ойлик маошларини йиллаб ололмаслик одат тусига кириб қолди. Оқибатда кўпчилик далани тарк этди. Фикри ожизимча, моддий манфаатдорлик бўлмаган жойда қут-баракали хирмон ҳам бўлмайди. Энг аввало, деҳқон ўз даласида манфаатдор бўлиши керак. Ахир қишлоқ хонадонлари серфарзанд бўлишади. Оила боқувчиси кун бўйи ишлаб, тегишли маблағга эга бўлмас экан, у бошқа йўлларни ахтаришга мажбур бўлиши табиий. Биз оила манфаатини ҳимоя қилишимиз учун мўл-кўл ҳосил яратишимиз лозим. Шунинг учун ҳам бу йил биз деҳқон манфаатлари аниқ ифодасини топадиган хўжалик юритиш формаларини жорий этишга эътиборни кучайтирдик. Одамларимизда ғайрат ва ташаббусни уйғотамиз.

Вилоятимиз ҳудудида 643,5 мингдан ошиқроқ оила истиқомат қилади. Шундан 108200 тасини кўп болали оилалар ташкил этади. Ана шу оилаларнинг ҳар бирнинг шарт-шароити ўрганилган. Айни пайтда касаба уюшма ташкилоти вакиллари ана шу оилаларнинг ҳар бирини кўриб бориши, уларни ижтимоий муҳофазалаш масаласи қандай ҳал этилганлиги, иқтисодий аҳволидан хабардор бўлмоғи лозим. Биз бошланғич касаба қўмиталари ва маъмурият ўртасида тузиладиган шартнома ҳамда битимларда оила манфаатларини акс эттиришни шарт қилиб қўйганмиз. Вилоятда 5400 корхона ва ташкилот мавжуд. Уларнинг ҳар бирида ишловчилар ўз хонадонларидан кўнгли тинч бўлмоғи лозим. Ана шундагина муайян ютуқларни қўлга киритиш, топшириқ ва режалар ошириб уддаланишини таъминлаш мумкин. Шу асосда ҳар бир оила тўқлиги ва фаровонлигига эришамиз.

Солижон Тошбоев, Гулистон ёғ экстракт ҳиссадорлик жамияти касаба уюшма қўмитаси раиси:

-Жамоамизда меҳнат қилаётган 600 нафарга яқин кишилар оиласига ҳам ғамхўрлик қилиш бизнинг биринчи вазифамиздир. 1998 йил учун маъмурият билан тузилган жамоа шартномамизда бу ўз аксини топаяпти. Биз ҳиссадорлик жамиятимизда меҳнат қилаётган оилавий сулолаларни моддий ва маънавий рағбатлантириб бораяпмиз. Бундай сулолалар сони анчагина. Шунингдек, билимини, тажрибасини, ёшлигини заводимизга сарфлаган 46 нафар меҳнат фахрийлари ҳам доимо диққат марказимизда бўлади. Маъмурият билан келишилган ҳолда ўз шахсий чорвасини ривожлантиришга истаги бор хонадонга ҳам рағбат кўрсатиладиган бўлди. Чунончи, улар арзонлаштирилган озуқа ва омухта ем билан таъминланади. Маълумки, шаҳарнинг 111-мавзесида ҳиссадорлик жамиятига қарашли кўп қаватли уйлар бор. Уларнинг асосий қисми ишчи-хизматчиларимизга 50 фоиз арзонлаштирилган ҳолда хусусий мулк қилиб берилган.

Суҳбатдош Н.ШАМСИЕВ, «Ишонч» мухбири.

ИШЧИЛАР ТУНГИ ОШХОНАСИ

Ишловчиларнинг маиший аҳволи ҳақида ғамхўрлик қилиш ижтимоий муҳофазанинг муҳим қисми ҳисобланади. Бу борада Наманагандаги 3-пахта тозалаш ҳиссадорлик жамиятида амалга оширилаётган тадбирлар диққатга сазовордир. Бу ерда корхона маъмурияти ва касаба уюшма қўмитаси ўртасида тузилган жамоа шартномасига кўра ишчи-хизматчиларнинг унумли меҳнат қилишлари учун зарур бўлган барча шарт-шароитлар яратиб берилмоқда. Янги йилнинг дастлабки кунларида эса яна бир қулайлик яратилди. Корхона қошида тунда ишлаётганларнинг маиший аҳволини яхшилиш мақсадида жамоа шартномасида кўзда тутилган навбатдаги ғамхўрлик ҳаётга жорий этилди. Тунда ишлайдиган ишчи ошхонаси ўз фаолиятини бошлади. Олдин қурилган ёрдамчи биноларнинг бирини таъмирлаш ва шу ниятга мослаштириш ҳисобига ишга туширилган ушбу маиший хизмат нуқтаси олтмиш ўринга мўлжалланган бўлиб, бу ерда миллий таомлар тайёрланади ва корхона ҳисобидан ишчи-хизматчиларга бепул берилади.

-Мақсад ишчиларимиз тунги меҳнат жараёнида толиқиш билишмасин, меҳнатлари ҳар қачонгидан самарали бўлсин,-дейди ошхона мудири Юсуфжон Муҳаммадиев.

О.ЖУМАНАЗАРОВ, «Ишонч» мухбири.

Истак

АНЖИРЗОРЛАР ҚАЙТА ТИКЛАНСА

Инсон саломатлигида табиатнинг бебаҳо неъмати ҳисобланган анжирнинг аҳамиятини таърифлаш ортиқча. Афсусларким, пахта якка ҳокимлиги оқибатида бу танқис мева камайиб кетганлиги кишини ташвишга солади. Ҳозирдаёқ ўтмишда таърифи анжирлари билан ном қозонган Наманган бозорларида энг пишиқчилик маҳалида ҳам унинг ҳар донаси фалон сўмга кўтарилганлигини кўриб яқин орада «Қизил китоб»га ёзилиб қолмасмикан дея хавотирланасан...

Болалигимиздан ҳовлимизда бўйи қантак ўрик билан беллашгудек икки туп роса пишиб етилганидан тусига кирадиган, дафтар варағидек шапалоқсимон барглари орасидан олтиндек товланиб кўринадиган анжир боғимиз кўрки эди. Ёз ўрталарида ва куз пайтларида отамиз тонг саҳарда узиб, нонуштада икки донадан ейишга зўрларди.

-Томоқларинг оғримайди. Ҳадеб шамоллайвермайсизлар, бошларинг айланмайди,-деди.

Куз охирларида туккан ва «хака» деб аталадиган меваси қиш яқинлашганида танаси билан бирга кўмилар, кўкламда юмиб очилганида май охирига бориб пишиб етиларди. Йиллар ўтиши билан ҳамма нарса қаригандек, ўша анжир дарахтлари ҳам ўз умрларини ўтаб бўлишди. Отамиз тупидан чиққанларини сақлаб қолишга, новдасини томорқамизнинг бошқа бурчагига ўтқазиб кўпайтиришга хўп уринди. Иложи бўлмади чоғи, бир сафар эрта баҳор кунларида янги чиққан анжир тупи олдида кетмонга суянганича, хомуш турганида учратдим.

-Бу йил роса анжир ерканмиз-да,- деди ўшанда ҳазиллашиб.

Отам сержаҳин манглайини уйчан силаб:

-Ҳайронман, бу дарахтга қандай жин урдийкин, уч йилда мева тугиши керак эди. Бу бўлса, бешинчи ёшга етаяптики, ҳамон бўйига зўр бераяпти. Ўзича, мирзатерак билан беллашмоқчи бўлаяптими? Қилиб кўрмаган амалим қолмади, фойдаси тегмади,-деганди.

Отамнинг-бутун умри кетмон ушлаб ўтган деҳқоннинг зорланишига ачиниб кетдим. Ахир, шўролар замонасидаги пахта яккаҳокимлиги касридан ўлкамиз атроф-муҳити жиддий бузилганлигини, далаларга сепилаётган бутифосдан ҳаво заҳарланиб, кўпгина мева дарахтларига хавф туғилганлигини, тупроғимиз кучдан қолаётганлигини ёши тўқсонга борган одамга қай тариқа тушунтирай. Қолаверса, ўша даврларда буни айтиб бўлармиди.

Мутахассисларнинг таъкидлашларича, анжир сувга сероб, намчил, тупроғи шўр ерни суяр экан. Водийнинг қисман жойларидаги бундай шароит соҳибкорларга жуда қадимдан анжир етиштириш билан шуғулланиш имконини берган ва бу соҳанинг ўз миришкорлари етишиб чиққан. Ҳатто, яқин-яқинларгача жамоа хўжаликларида мевазор боғлар билан биргаликда 10 гектарлаб анжирзорлардан мўл ҳосил олиб келинган.

80-йилларнинг ўрталари эди. Наманганнинг юқори қисмида жойлашган Косонсой туманининг «Дўстлик» давлат хўжалигидаги Меҳнат Қаҳрамони Абдусаттор Шарипов (худо ўз раҳматига олган бўлсин) бошлиқ бригадасига йўлим тушди. Адирлик оралаб ўрмалаган қоргина илонизи йўл, кўз етмас пахта далаларини оралаб олисдан бир туп садарайҳондек кўринган бустонга олиб борди. Қуюқ боғ четидаги муҳташам бино бригаданинг дала шийпони экан. Бригада аъзолари билан суҳбатлашар эканмиз, дастурхонга чинни лаганга тўлдирилган қора анжир келтириб қўйишди.

-Анжир қаердан топилди?- ҳайрон бўлиб сўрадим.

-Деҳқончилик, ўз боғимиздан,-бригадир жавоб қайтарди.

Бориб кўрдик. Олма, ўрик, шафтоли боғлари ортида ярим гектарча майдонни анжирзор эгаллаганди.

-Қандай яхши! Булар экан-ку!

-Бўлиш ҳам гапми!-бригадир мамнун жилмайди.-Тупроқ шўрга мойил, атроф шабада, анжирни жуда суяди. Бутун хўжалик аҳолисига тарқатаяпмиз. Дорилиги учун, ҳатто, таманимизнинг бошқа жойларидан ҳам келиб олиб кетишади. Пулини бригадамиз ҳисобига туширамиз, Уни боғлар парваришига сарфлаяпмиз.

Бутифос ҳиди анқиб турган паст бўйли адирлик ғўзаларига қарайман. Ахир шунақа майдонларга ҳам ҳадеб пахта экавермасдан, анжир сингари танқис мевалардан хўжалик юритиш, бола-чақа боқиш, оила тебратиш мумкин-ку!

-Анор қандай битар экан, синаб кўрмадингизларми?

Бригадир анжирзор этагидаги 10 тупга яқин гуркираб ўсаётган, шохларига қизғиш мевалари осилган анор тупларини кўрсатди.

-Адир тупроқлари бу субтропик мева дарахти билан ўпишиб қуришар экан. Қаранг, жуда беғубор ривожланаяпти. Мевалари йирик, сероб, одамнинг ҳавасини келтиради. Яна терга ботиб ғўза чопаётган меҳнатчиларга назарим тушади. Мана шу заҳматкашларни боғ оралаб ишлаётганларида кўргим келади. Қани энди чор-атрофга ёйилган адирликлар қўйнида анор ва анжирзор боғлар ястанса! Биз ҳозиргина чиқиб келган илонизи дала йўли бўйлаб мева юкланган карвонлар ўрмаласа!

Анжир табиатига мос тупроққа ўрнашса, сахийлигини аямайди. Вилоят марказидан қўл узатсангиз еткудек масофадаги Тепақўрғон қишлоғида деярли барча хонадонларда анжир бор. Бир туп анжир 60-70 килограммгача ҳосил беради. Бир маҳаллар Наманган довруғини танитган бу мевага эътибор камайди. Наманган ва Учқўрғон туманларидаги бир қатор жамоа хўжаликларида етарли назорат ва ғамхўрлик йўқлигидан анжирзорлар йўқолиб кетди. Шунчалик серҳосил, саломатлик учун кони фойда мева нега озаймоқда? Хўжаликлар нима учун ўз боғларидаги тансиқ мева дарахтларини кўра-била туриб чиқариб юборишаяпти? Янги боғлар ташкил этилаётган жойларда эса унинг турларини кўпайтириш хусусида етарли бош қотирилмаяпти?

Ҳамма иллат шундаки, илгари анжир етиштириб келинган хўжаликларнинг раҳбарлари ҳам, янги боғлар бунёд этаётганлари ҳам:«анжир кўп меҳнат талаб қилади. Кўмиш, очиш, парваришлаш ишлари анор ёки узумникидек осон эмас. Бу юмушларни бажаришда эса техникадан фойдаланишнинг иложи йўқ. Ортиқча қўл меҳнати сарф-харажатни кўпайтириб юбораяпти»,-дея баҳона қилишаяпти.

Бир маҳаллар рўй бераётган жиддий аҳволни ўнглаш учун уринишлар ҳам бўлган эди. Эсимда, 1975 йилнинг 30 апрелида Наманган анжирининг аввалги шуҳратини тиклаш ва янги анжирзорлар бунёд этиш юзасидан вилоятда қўшма қарор ҳам қабул қилинган. Мазкур ҳужжатга кўра янгидан 100 гектар майдонда анжир яратиш кўзда тутилган эди. Шўролар давридаги бошқа кўпгина қарорлар каби буниси ҳам қоғозда қолиб кетди. Тўғри, Наманган туманидаги айрим жамоа хўжаликларида бу борада бирмунча ишлар қилинганлигидан кўз юмиб ўтиб бўлмайди. Норин туманида ҳам бирмунча уринишлар бўлди. Лекин ҳар бирларида камида 5 гектардан анжирзорлар барпо этиш лозимлиги кўрсатилган. Минбулоқ, Норин, Янгиқўрғон туманларида бирон туп ҳам бу турдаги ниҳол ўтказилмади.

Бизнингча, анжир етиштиришни ихтисослаштириш учун фурсат етди. Бу мева учун табиий шароити қулай ер ажратиш ва катта-катта майдонларда анжир етиштириш билан шуғулланишни йўлга қўйиш мақсадга мувофиқдир. Ана шунда бу соҳани чуқур биладиган боғбонларни бир жойга тўплаш, шу пайтгача қўл кучи билан бажариладиган ишларни уддалайдиган механизмларни яратиш имкони ҳам туғиларди. Қарабсизки, шоирлар шеърларида тилга олинган Наманган анжири бошқа ноз-неъматлар қаторидан фахрли жой олган бўлур эди.

О. ЖУМАНАЗАРОВ, «Ишонч» мухбири.

Сирдарё вилоятидаги «Ҳовосноп» кичик корхонаси ўз фаолиятини бошлаганига икки йил бўлди. Шунга қарамай корхона ўз маҳсулотлари билан харидорларни мамнун этмоқда.

Суратда: ишчи Шоҳиста Умрбоева

Н.АЛМУРОДОВ олган сурат.

«СИЗ ҚОНУННИ БИЛАСИЗМИ?»

«Камолот» жамғармасининг Жиззах вилояти бўлими «Сиз қонунни биласизми?» деган кўрик-танлов ташкил этишга киришди. Бу кўрик-танлов вилоят ҳудудидаги мактабларда ўтказилади. Кўрик-танловда вилоят суди, адлия, ички ишлар бўлими ходимлари ва маорифчилар қатнашдилар.

Кўрик-танлов мактабларда ҳозирдан навбатма-навбат бошланиб, 1998 йил май ойида ниҳоясига етади.

Ғолиблар тақдирлаб борилади.

Алибой ЭРГАШЕВ, «Ишонч» мухбири

Ижтимоий ҳимоя

САЪЙ-ҲАРАКАТ СУСАЙМАЙДИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1995 йил 11 ноябрдаги «Ўзбекистон Республикасининг ногиронларини реабилитация қилиш бўйича 1996-2000 йилларга мўлжалланган Давлат Дастури тўғрисида»ги 433-сонли қарори ногиронларни ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан ҳимоялаш, улар турмуш шароитини яхшилашга қаратилган ҳукумат Дастури бўлиб хизмат қилмоқда. Ҳақиқатан ҳам бугунги кунда ногиронларни ижтимоий фойдали меҳнатта жалб қилиш, уларни тиббий реабилитация қилиш борасида туманимизда бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Ҳукуматнинг юқорида айтилган қарори асосида туман ҳокимлиги 1996 йил 10 январида ўзининг қарорини қабул қилди. Мазкур қарор асосида туман соғлиқни сақлаш бўлими туманлараро тиббий меҳнат экспертизаси комиссияси билан биргаликда қўшма тадбир белгилади.

Ҳозирги пайтда туманимизда 13700 нафар нафақахўрлар истиқомат қилаётган бўлса, уларнинг 2900 нафарини ногиронлар ташкил этади. Демак, олдимизда ногиронликнинг олдини олиш, ногирон бўлиб қолганларнинг соғлиқларини қайта тиклаш ва уларни меҳнат жабҳасига қайтаришдек жуда муҳим вазифалар турибди. Ана шу жабҳада яқин келажакда туман марказий шифохонаси негизида ногиронларга ташхис қўйиш, уларни тиббий реабилитация қилиш ва меҳнат касб фаолиятига тавсия қилиш билан шуғулланувчи марказ ташкил этиш мўлжалланаяпти. Булардан ташқари туман марказий шифохонаси маъмуриятининг 1995 йил 5 майдаги буйруғига мувофиқ терапия, кардиология, неврология, экстрагинетал хирургия, травмотология ҳамда кундузги реабилитация қилиш учун 30 та ўрин ажратилган бўлиб, мазкур бўлимларда ўтган 1997 йилнинг ўзида 331 нафар ногирон даволаниб чиқди.

Туманимизда истиқомат қилувчи нафақахўрлар билан биргаликда ногиронларнинг ҳам сиҳатгоҳ ва оромгоҳларга йўллаш борасидаги ишлар доимий диққат-эътиборимизда турибди. Биргина ўтган йили 66 нафар нафақахўр ногиронлар турли хил сиҳатгоҳ ва оромгоҳларда бепул йўлланма билан дам олиб қайтишди. Шунингдек, ногиронларга 35 дона эшитиш аппарати, 130 дона ҳасса, 200 дона қўлтиқтаёқ, 15 дона ногиронлар аравачаси улашилди. 1997 йилнинг иккинчи ярмида 56 нафар ногиронга ортопедия маҳсулотлари олиш учун йўлланма- талон берилди. Бу борадаги фаолиятимизни янада такомиллаштириб, ногиронлар эҳтиёжини тўлароқ қондиришга ҳаракат қилаяпмиз.

Ногиронларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялаш борасида тадбиркорлар фаолиятини мувофиқлаштириб бораяпмиз. Оҳунбобоев номли жамоа хўжалигидан тадбиркор Тоғай Юсупов яқинда 150 килограмм мол гўштини ногиронларга бепул улашди. Туман ногиронлар жамиятини оталиққа олган жамоат ташкилотлари ҳисобидан 10 дона кўйлак, 50 килограмм шакар тарқатилди. Бутун Жаҳон ногиронлар куни муносабати билан 22 минг сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари берилди. Бу маблағ туманда ўтказилган ҳашардан туширилди.

Оила йилидаги режаларимиздан ногиронларни, ўзгалар қарамоғига муҳтож ёлғиз қарияларни ижтимоий ҳимоялаш, уларни турмуш шароитини яхшилаб боришдек муҳим ишлар ҳам ўрин олган. Бу борадаги саъй-ҳаракатимизни бундан буён ҳам янада такомиллаштириб бераверамиз.

Исмоил ТОШҚОРАЕВ, Ғузор туман ижтимоий таъминот бўлимининг бошлиғи.

Касаба уюшма янгиликлари

МЕҲНАТ МУҲОФАЗАСИ–ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

Узбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг яқинда бўлиб ўтган V-мажлисида «Демократик ислоҳотлар ва инсон ҳуқуқлари ҳимоясини кучайтириш шароитида касаба уюшмалари фаолиятининг самарадорлигини янада ошириш масаласи» кўриб чиқилди.

Мажлис қароридан келиб чиққан ҳолда, меҳнаткашларнинг соғлиги ва ҳаётини муҳофаза қилиш шу куннинг муҳим ва долзарб масаласи бўлаётганлигини инобатга олиб, касаба уюшмалари Бухоро вилояти кенгаши, вилоят прокуратураси ва тегишли ташкилотлар билан биргаликда «1998-2000 йилларда меҳнатни муҳофаза қилиш, техника хавфсизлиги ва меҳнат тўғрисидаги қонунлар ижросини текшириш дастури ишлаб чиқилди. Дастурни амалга ошира бориб, шу йилнинг 5 февралида касаба уюшмалари вилоят Кенгаши вилоят прокуратураси билан биргаликда меҳнатни муҳофаза қилиш, техника хавфсизлиги ва меҳнат қонунларини ўрганиш бўйича семинар машғулотини ўтказди. Семинарда корхона ва ташкилотларнинг бош ва меҳнат муҳофазаси муҳандислари, ҳуқуқий маслаҳатчилари, касаба уюшма ташкилотлари раислари қатнашдилар.

Семинарни касаба уюшмалари вилоят Кенгаши раиси С. И. Сайфуллаева олиб борди.

Семинар иштиркочилари вилоят прокуратураси умумий назорат бўлимининг прокурори С. И. Сафаров ва касаба уюшмалари вилоят Кенгаши меҳнатни муҳофаза қилиш бўлимининг бошлиғи Л. П. Журбенколарнинг Ўзбекистон Республикасининг «Меҳнатни муҳофаза қилиш» тўғрисидаги қонуни ҳақидаги, меҳнат, иш билан таъминлаш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси бош давлат назоратчиси А. М. Юсуповнинг ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисаларни ва ишловчилар соғлигига етказилган бошқа хил зарарланишларни текшириш ва ҳисобга олиш тўғрисидаги Низоми ҳақидаги, касаба уюшмалари вилоят Кенгашининг бош меҳнат ҳуқуқ инспектори О. А. Гришенцеванинг «Иш берувчи ташаббуси билан меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳақидаги» маърузаларини тингладилар.

Бозор иқтисодиёти ва манфаатдорлик

АҲВОЛ ЎНГЛАНИШИ ШАРТ

Бозор иқтисодиётига ўтиб ишлай бошлаганимизга ҳам анча бўлди. Эски қолипларни бузиб, янгича тартибда иш юритаётган жамоаларда ўзгариш қирралари кўзга ташланиб қолди. Ҳатто айрим хўжаликларда бозор шароитда ишлашнинг ўзига хос ҳуқуқий ва меъёрий асослари ҳам яратилди. Икки томонлама шартнома муносабатлари тизими ҳам тобора такомиллашиб бормоқда.

Минг афсуски, Жондор туманидаги «Зарафшон» жамоа хўжалиги ҳақида бундай хулосага келиш қийин. Негаки, жамоанинг ўзини қўлга олиб, қад ростлаши ниҳоятда секин ва оғир кечаяпти. У ёғини сўрасангиз, «Зарафшон» мен учун она каби азиз ва эъзозга лойиқ макон. Негаки, шу табаррук масканда туғилиб ўсганман. Шу боисдан ҳам унинг ютуқларидан завқланишим, имкониятлар бой берилгудек бўлса куюнишим бор.

Пахтачилик мазкур хўжалик учун ҳам даромад келтирувчи асосий соҳа. Аммо, қани эди, режа бажарилиб, йил сарҳисобидан қониқиш ҳосил қиладиган дамлар келса 1990 йилдан бери пахта режими бажарилмайди. 1997 йил тағин имконият бой берилди. Ялпи хом ашё салмоғи 4,5 минг тоннадан пасая бориб, бултур 2,6 минг тонналик даражага тушиб қолди. Гектаридан 35-38 ўрнига 23,7 центнердан ҳосил олинганини айтишга тил бормайди. Шу тариқа пахта тайёрлаш режаси 66 фоизда, ҳа 66 фоизда қолиб кетди.

Режани барбод қилиш меҳнат аҳли дастурхонидан баракани учирмоқда. Буни алоҳида изоҳлаб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Бир ойлик ўртача маош 1432 сўмга тўғри келгач, нима ҳам дейиш мумкин. Унга ҳозирги нархнаводa ҳатто бир қоп ун ҳам бермайди.

Вилоят миқёсидаги етук мутахассислар, моҳир раҳбарларни тарбиялаб вояга етказган хўжаликка бугун нима бўлди? Наҳот аҳволни ўнглаб олишнинг имкони бўлмаса? Кейинги йилларда хўжалик раиси ҳам 2-3 бор алмаштирилди. Бу раҳбару мутахассислар ишида унум йўқлигини кўрсатувчи ёрқин далил эмасми?

Президентимизнинг Олий Мажлис X сессиясидаги «Ҳисоб-китобда тартиб ўрнатмасдан туриб, бутун қишлоқ хўжалигида ҳам тартиб ўрнатиб бўлмайди,»- дейилган муҳим ҳаётий хулосаси эътиборга олинган ҳолда. Яқинда жамоа хўжалиги раислигига тажрибали иқтисодчи Аҳмад Холов сайланди. Янги раҳбар ҳар бир участкадаги меҳнат натижаларини чуқур таҳлил этишга эътиборни қаратаётганлиги диққатга сазовордир. Шундай қилинмаса ҳам бўлмайди, ахир. Ўтган йили деярли бир хил имкониятлар, шарт-шароитларга эга бўлган участкаларда турлича кўрсаткичларга эришилганлигига нима дейсиз? 2 ва 5-бригадаларда 34-38 центнерга етказиб ҳосил олинган бир пайтда 1 ва 3- бригадаларда режалар аро йўлда қолиб кетди. Устига-устак масъулиятни унутган қатор бригадаларда сарф-харажатлар мўлжалдагидан 1,5-2 баравар ошиб кетгани-чи?

Кўплаб фермер хўжаликлари (уларнинг ихтиёрида салкам 200 гектарга яқин ер бор) ҳамда хўжакўрсинга, номигагина янгича услубда фаолият кўрсатаётган оилавий пудратчилар ишидан ҳам қаноат ҳосил қилиш қийин. Унга яқин фермер-жамоалари, юздан ортиқ пудратчилар шартнома бандлари ижросини барбод этдилар. Ана шу далилнинг ўзи хўжалик ичидаги ўзаро иқтисодий муносабатларнинг номукаммаллигини кўрсатади. Яъни, янгича тартибда иш юритиш вақолатини ўз зиммасига олган шахслар фаолиятининг ҳуқуқий ва меёрий асосларига тамомила риоя этилмаяпти. Бу ҳолат жамоа билан айрим қишлоқ хўжалик корхоналари ўртасида ҳам учраб турибди. Масалан, гарчи хўжалик иш ҳақидан 10 миллион сўмга яқин қарзни узолмаётган бўлса-да, унинг миллион-миллион сўмлаб маблағлари Бухоро сут заводи ёхуд Қоракўл пахта заводларида (9,1млн. сўм) ётибди. Ҳолбуки, Президентимиз қишлоқ хўжалиги тараққиёти-тўкин ҳаёт манбаи эканлигини уқтирар экан, айни «Зарафшон»га ўхшаган паст рентабелли хўжаликларга биринчи навбатда амалий ёрдам қўлини чўзиш зарурлигини қайта-қайта таъкидлайди. Чиндан ҳам юзага келган танг ҳолатдан қутилишнинг бошқа йўли йўқ. Ҳам деҳқон, ҳам жамоа хўжаликлари манфаатларига тўла-тўкис мос тушадиган саъй-ҳаракатларга кенг йўл очиш маврили келди энди.

Вазиятни чуқур таҳлил этиб, биз ишни юртбошимиз кўрсатмаларига мувофиқ тамомила янги асосларда ташкил этишга киришдик. Бунда жойлардаги ишчи кучи, экин майдонларининг ҳолати албатта инобатга олинади.

Кўзланган бош мақсад битта. У ҳам бўлса «Оила йилида» хўжалигимиз ҳудудидаги барча оилаларнинг моддий фаровонлигини оширишдан иборатдир. Меҳнат харажатини камайтириб борган оилалар йил охирига бориб, албатта яхшигина даромад соҳиби бўлишади. Шу тариқа 1998 йил янги имкониятларни ишга сафарбар этиш йили бўлиб қолишига аминман,-дейди А.Холов.

Ҳа, жамоа хўжалиги раисининг гапига ишонса бўлади. Нега деганда туман раҳбарияти ҳам мазкур жамоада ишни силжитиш билан боғлиқ қўшимча дастур ишлаб чиқди. Унга мувофиқ қўриқ Мохонкўл массивида жойлашган 600 гектар майдонни бундан 3-4 йил илгари тайёрланиб қолиб кеттан лойиҳа асосида капитал таъмирлаш ишларига киришиш белгиланди. Шу тариқа кучли шўрланган 210 гектар майдон, ярокcиз ҳолга келиб қолган 150 гектар ер ҳолати тубдан яхшиланади. Шунингдек, 27 километр узунликдаги асосий сув йўлидаги исрофгарчиликнинг олдини олиш мақсадида катта ҳажмда иш олиб борилади. Ҳатто ўн километрга яқин канал ўзанини қайта реконструкция қилиш мўлжалланаётир. Мавжуд коллектор тармоғларини тозалаш ишлари бошлаб юборилди.

- Биз хўжалик ички потенциалини кўтариш эвазига бу ерда дон етиштириш салмоғини 1,8-2 минг тоннага, пахтани 3,5-4 минг тоннага етказиш учун жиддий қайғураяпмиз. Марказлашган маблағлар ҳисобига техника таъминотини ҳам тубдан яхшилашга кўмаклашиш ниятимиз бор.

Қарс икки қўлдан чиқади деганларидек, «Зарафшонлик»лар ҳам бўш келмасликлари лозим-дейди туман ҳокими Бахшулло Обидов биз билан бўлган суҳбат чоғида.

Нима ҳам дердик. Жондорда, аниқроғи «Зарафшон»ликлар ишни тубдан қайта қуриш, янгилаш юзасидан аниқ белгиланган дастурлар асосида амалга оширишга киришилган экан, менинг азиз жамоадошларим бундан ҳар қанча қувонсалар бўлади. Ахир, уларнинг ҳам кўксига шамол тегиб, косаси оқарадиган, турмуши изга тушиб кетадиган, манфаатдорлиги ошиб борадиган кунлар яқин. Илоҳим, ўшал дамлар сизларга мудом эш бўлиб қолаверсин.

Усмон НАВРЎЗ, Бухоро вилояти.

1998 йил — Оила йили

Оила даврасида

Йигитларга

ҒУРУРИ БЎЛСИН!

Йигит киши ёшлигиданоқ асосий оғирликни ўзларига олишга, ана шу масъулиятни ҳис этишга ўргатиб борилади. Бу бежиз эмас. Чунки келажакда оилани тебратиш, ҳалол йўл билан меҳнат қилиб оилани боқиш йигит кишининг зиммасидадир.

Йигитлар балоғатга етгандан кейин оила қуриш ҳақида жиддийроқ ўйлаб кўришга тўғри келади. Сабаби оиланинг мустаҳкамлиги кўпроқ унга боғлиқ. Чунки, эр ва хотин ўртасида тортишувлар бўлиб туриши табиий. Рўзғор муаммолари, бола тарбияси шунга ўхшаш масалаларда эр кишининг ўжарлиги туфайли жанжал чиқиши, дилсиёҳликка бориши мумкин. Мана шундай пайтда оила бошлиғи ҳисобланмиш эркак оғир-босиқлик қилса, ҳеч қандай жанжалга ўрин қолмайди. Шуни унутмаслик керакки, аёл ўз-ўзини эплаши ва ҳимоя қила олиши мумкин, аммо у ҳар доим эркакларнинг фаол иштироки ғамхўрлигига муҳтождир. Уларга ёрдам кўрсатишни ҳар бир эркак ўзининг олижаноб бурчи деб билмоғи лозим. Кўчада бирор аёл чамадон кўтариб кетаётган бўлса-ю, бир эркак чамадонни унинг қўлидан олиб автобусга чиқариб қўйса, қандай яхши. Бу одам хунук бўлса ҳам барибир ҳамманинг кўзига бирдан яхши кўринади. (А. Қаҳҳор)

Аёлнинг бирдан-бир суянган тоғи унинг ёстиқдоши умр йўлдошидир. Аёл қайнота, қайнонанинг аччиқ гапини кўтариши, чидаши мумкин, лекин энг яқин одами — эрининг зуғумини кўтара олмайди. У эри томонидан ҳам зуғумга учраса, охирги «йўлни» танлайди.

Йигит кишида уч ҳислат эркаклик бурчи, эркаклик масъулияти, эркаклик ғурури муштарак бўлса, у ҳақиқий эр йигит ҳисобланади. Йигит киши ўз умр йўлдошига ўзининг хизматини қиладиган, ҳузур-ҳаловатини таъминлайдиган хизматкор деб қарамаслиги керак. Балки эркак аёлнинг юкини енгил қилиб, унга ёрдам беришга доим тайёр турмоғи лозим. Аёлига нисбатан худбин бўлиш том маънода маданиятсизлик ҳисобланади. Йигитлар шуни унутмаслиги керакки, аёлга паст назар билан қараш онага паст назар билан қарашнинг ўзгинасидир. Аёлнинг майда нуқсонларини кечира олмаган эркак унинг ажойиб фазилатларидан ҳам баҳраманд бўла олмайди.

Айтмоқчи бўлганимиз йигитнинг ғурури, ҳамияти бут бўлсин!

Фозилжон ИСМОИЛОВ

Шифокор билан суҳбат

МЕНИНГИТДАН САҚЛАНИНГ

Ҳозирги кунда менингит менигокок касалликларидан огоҳлантиришлар тез-тез қулоғимизга чалиниб турибди. Хўш, ушбу касалликларга чалинмаслик учун нималар қилиш керак? Бу касалликнинг бошланғич белгилари нималардан иборат? Биз шу саволлар билан Ҳамза туман соғлиқни сақлаш бошқармаси ички касалликлар бўлими мудираси Олия Жўраевага мурожаат қилдик.

-Олия опа, мутахассис сифатида касалликнинг белгилари, келиб чиқиш сабаблари ҳақида батафсил гапириб ўтсангиз.

-Ҳақиқат, ҳам менинг менингит касаллиги аҳоли ўртасида учраб туради.

Бу касаллик инфекцияси ҳар хил клиник синптомлар билан ўтадиган бўлиб, уни менингогокк инфекцияси қўзғатади. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотига кўра ҳозирги вақтда бу касаллик ер юзининг деярли ҳамма мамлакатларида учраб туради.

Айни шу кунларда касалликни кўпайиш сабабларига қарайдиган бўлсак, менингокк инфекцияси қиш ва кўклам (февраль-март) ойларида кўпаяди.

Инфекция ҳаво-томчи йўли билан юқади. Бемор йўталганида, аксирганида, гапирганида тупук заррачалари билан менингококлар ташқарига чиқаради. Менингококлар идиш-товоқ, сочиқ ва бошқа буюмларга тушади. Шу буюмларни тутган одамга эса инфекция осонгина юқади.

Бу касалликнинг кўп учрайдигани ўткир назофарингит билан менингококкцемяни менингит билан ўтадиган ҳилидир.

-Ўткир назофарингитга чалиниш белгилари қандай бўлади?

-Ўткир назофарингитга чалинган беморнинг боши оғрийди, томоғи қичишиб, қуруқ йўталади, бурни битиб қолади. Баъзи ҳолларда беморнинг боши айланиб, қусиши, мускулларда оғриқ пайдо бўлиши,- бурундан шилимшиқ оқиши мумкин. Назофарингитда ҳалқум, томоқ шиллиқ пардаси шишиб, қизаради. Айниқса, ҳалқумнинг орқа томони кўпроқ қизариб шишади ва ўша ердаги лимфоид фоликуллар катталашиб, қип-қизил бўлиб кўзга ташланиб туради. Томоқ ҳалқумидаги бу ўзгаришлар 1-2 ҳафта давом этади.

Касалликни даволаш учун беморга антибиотиклар ичириш билан кифояланилади. Одатдаги дозаларда оксацилин, ампиокс, ливомицитин, тетрациклин, эритромицинлар тайинланади. Бу дорилар 3-5 кун берилади. Беморлар тамоғини тез-тез чайқаб туриш тавсия этилади.

-Менингококкцемияни менингит билан ўтадиган хили ҳақида ҳам қисқача маълумот берсангиз.

-Касалликнинг бу хили 25-30 фоиз ҳолларда учрайди. Бунда менингококкцемия симптомлардан ташқари бош мия юмшоқ пардасининг зарарланганига хос белгилари аниқланади. Менингококк инфекциясининг кам учрайдиган хиллари аксари полиартит, эндокардит, иридоциклит кўринишидаги касалликлардир.

Менингит ҳақида гапирадиган бўлсак, унинг Инкубацион даври 4-6 кун давом этади. Касаллик тўсатдан бошланади. Бемор эти увушиб, қалтирайди. Ҳарорати 39-40 даражагача кўтарилади. Боши қаттиқ оғрийди,кетма-кет қайд қилади. Интоксикация тез кучайиб бориб, бемор ҳадеб безовталанаверади. Баъзи ҳолларда, айниқса, болаларда тутқаноқ тутади. Иситма турли шаклда бўлиб, 2-3 кунда 7-14 ва 20-25 кунгача чўзилади, иштаҳа бўғилиб, биринчи кунлариёқ баданда иморрагик тошма пайдо бўлади.

Баъзан меъда, бачадон, буйракдан қон кетиши ҳолатларига учраш мумкин. Беморнинг башараси, кўзи қизарган ва бўртган бўлади. У қуёш ёки электр нурига қарай олмайди. Касалликнинг 2-3 куни учиқ тошади. Жигар ва талоқ озгина катталашади. Энса мускуллари тортишиб, қисқариб туради. Болалар бошини орқасига ташлаган ҳолда ётади. Катта ёшдаги беморлар эса боши орқага ташланган, оёқлари қорнига тортилган ҳолда бўлади.

Булардан ташқари оёқ-қўлларни фалажи, ярим фалаж аломатлари учрайди. Агар ўз вақтида тўғри даво чоралари амалга оширилса, кўпчилик беморлар касалликнинг 12-14 кунларига бориб соғая бошлайди.

Мен шифокор сифатида барча инсонларга сиҳат-саломатлик тилаб, ҳар бир касалликни ўз вақтида олдини олиш учун тез-тез тиббиёт кўрикларидан ўтиб туришлари, шифокор маслаҳатларига риоя қилишларини тавсия қиламан.

Моҳигул СУВОНОВА суҳбатлашди.

Одамийлик сабоқлари

ҚЎШНИНИНГ ҲАҚИ

Пайғамбаримиз Муҳаммад САВ айтадилар:

-Кимки Аллоҳга ишонар экан, кимки охират куни қиёмат борлигига ишонар экан-қўшнисига ёмонлик қилмасин, зиён-заҳмат етказмасин, яхши сўзни гапирсин, яхши сўзи бўлмаса, жим ўтирсин. Аллоҳга ишонганлар қўшниларига зинҳор озор бермаслар.

Қўшнингизга озор берсангиз, деворингизни унинг деворидан баланд қилиб, қуёш нурини тўсиб қўйсангиз, сиз қандай мўмин-мусулмонсиз? Қўшнингизнинг ҳоли танг бўлиб турса-ю, сиз 5-6 кунлаб тўй қилсангиз. Ўзингиз иссиққина уйда ўтирсангиз-у, қўшнингиз совқотиб чиқса, ахир шу инсофданми?

Қўшнининг мол-мулкини ўғирлаганлар, 10 та бегоналар мол-мулкини ўғирлагандан зўрроқ гуноҳкор бўлади. Қўшни ҳақига хиёнат қилиш катта гуноҳ ҳисобланади. Ароқ ичиб олиб, қўшнисини сўкадиганлар, ёки қўшнисининг никоҳдаги хотинини зўрлаб хотин қилиб оладиганларнинг у дунёда азоби қаттиқ бўлади. Кимки қўшнисининг қалбига озор берар экан, у менинг қалбимга озор етказган бўлади. Кимки қўшниси билан урушса, мен билан урушган ҳисобланади. Қўшничилик ҳақида Қуръони Каримда кўп оятлар бор. Кўплаб мусулмончилик ҳақида, имон ҳақида гапирамиз. Лекин қўшнисига озор бераётганларни кўриб индамай ўтиб кетамиз.

-Энг биринчи кўриладиган масала қиёмат кунида қўшнилар можароси бўлади,-деб айтдилар Муҳаммад САВ.-Икки қўшни ўртасидаги уруш Аллоҳ наздида ота билан бола ўртасида бўлган урушдек, гуноҳи азим ҳисобланади.

Қўшнилар ер деб, мол-мулк деб, пул деб ўзаро жанжаллашадилар. Ҳовли, олма, қўшни ол,деб бекорга айтилмаганку. Шу кунларда бир воқеа бўлиб ўтди.

Бир одам 30 минг сўм зарар кўради. Уни тўлаш учун ноилож уй-жойини сотишга мажбур бўлади. Ҳаридорлар келса, уйимни нархи 30 минг сўм; икки ёнимдаги қўшнилар қадри 10 мингдан 20 минг ҳаммаси 50 минг сўм бўлади. Бундай гап-сўзлар икки қўшнига ҳам етиб борибди. Шундай ҳурмат-эътиборга лойиқ бўлган қўшнилар хурсанд бўлиб кетишибди. Қўшнисидан қанча пул кераклигини сўрашибди. Ҳуллас, икки қўшни 15 минг сўмдан ёрдам бериб, ўша қўшнисининг ҳожатини чиқаришибди. Мана шу воқеани айтиб берган одам икки қўшнисидан миннатдор, уларга доимо яхшилик тилайди. Ўша пулни аллақачон қайтарган бўлса ҳам уларнинг яхшиликлари эвазига доим яхшилик қилгиси келади.

Муҳаммад САВ айтадилар: Қўшнининг ҳақи шундан иборатки, касал бўлганида ҳол-аҳволидан хабар олиш, вафот этганида жанозасига қатнашиш, қарз сўраса албатта бор бўлганида бериш, бирон-бир айбини кўрганида айбини беркитиш, одамларнинг гарданидаги ҳаққидир.

Бир бой ҳажга тараддуд кўраётган кунларининг бирида ўғли уйга йиғлаб кириб келди.

-Ҳа, ўғлим. Нега йиғлаяпсан,-деб сўрабди бой.

-Қўшнимнинг уйига борган эдим, улар қовурилган гўшт еяётган экан. Менга беришмади,-деб ўғли йиғлайверибди.

Шунда бойнинг жаҳли чиқиб, қўшнисининг эшигини тепиб киради.

-Қўшни, ўғлимга гўштларингдан бир бўлак берганларингда мен сизларга битта қўй сўйиб берардим, эҳ қандай қўшнисизлар ўзи.

-Қўшнижон, уч кундан бери болаларим оч. Ўлган бир эшакни сўйиб, шуни болаларимга едираётган эдим. Емасак, ҳаммамиз очимиздан ўламиз. Сизнинг ўғлингизга бермаганимнинг сабаби эса ўғлингиз учун бу гўшт ҳаромдир,-деб йиғлаб жавоб берибди қўшниси.

Бой ўйланиб,«қўшним шу аҳволда экан-у, мен ҳажга бормоқчиманми»,-дея ўн минг тиллани уйидан олиб чиқиб, қўшнисига берибди.

Халқимизда қуриган жойни зиёрат қилиб келиш мумкин, лекин одамнинг кўнглини зиёрат қилиш, ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди, деган гап бор.

Ҳозирги пайтда фақат ўзим бўлсам, дейдиганлар кўпайиб кетган. Ҳақиқий мўмин экансиз, бир фақир бечоранинг бўйи етиб қолган фарзандини тўйини ўтказиб беринг.

Ҳуллас, хожилар ҳаждан қайтишаётиб, ҳалиги бойнинг эшигини тақиллатишибди.

-Эй тақсир, ҳаммамиздан олдин келибсиз-ку. Сизни у ерда қолган деб ўйлабмиз,-дейишибди.

Бой ҳайрон қолиб, «мен ҳеч қаерга борганим йўқ»,-дебди.

-Кечирасиз, байтуллоҳни бирга тавоф айладикку,-деб улар ҳам ҳайрон бўлишибди.

Демак, ана кўрдингизми, мусулмонлар. Аллоҳ бир фариштани шу бойнинг суратига киритиб, у бойнинг қилган ҳаж зиёратини қабул айлади.

Кўринишдан ҳаммамиз мусулмонга ўхшаймиз. Лекин мурувват, саҳоват, ёрдам, яхшилик кўрсатишда ҳар ким ҳам манаман деб чиқолмайди.

Абу Ҳурайра айтганидек:

-Қўшнингга яхшилик қил, мўмин бўласан. Ўзинг нимани яхши кўрсанг, қўшнингга ҳам шуни раво кўр. Бас шундай экан, қўшниларимиз билан ҳурмат-иззатда бўлайлик, тинч-тотув яшайлик. Ахир қўшнинг тинч, сен тинч, деб бекорга айтилмаган-ку. Қўшни ҳақини ҳеч қачон унутмайлик. Уни эътиқод даражасига кўтарайлик.

Фозил қори Ёсин қори ўғли маърузаси асосида ШОМАҲМУД тайёрлади.

Ўзингиз уддалай оласиз

ЛАМПАНИ ЎЗГАРТИРСАНГИЗ...

Телевизорингиз 1-5 каналдаги кўрсатувларни яхши кўрсатади. Бирон бир сезиларли камчилик кўринмайди. Лекин 6-12 каналлар ҳусусида бундай дейиш мушкул. Негаки, бу каналдаги кўрсатувларни кўролмайсиз, ҳатто овози ҳам чиқмайди.

Ҳўш, нуқсон қаерда? Нима қилинса нуқсон йўқолади? Лампали телевизорларда бундай камчилик албатта 6Ф1П лампасидан келиб чиқади. Маълумки, 6-12 каналлардаги лампадан жуда катта частоталар талаб этади, эски лампа эса буни беролмайди. Мақсадга эришиш учун лампани ўзгартириш лозим бўлади.

Ёдгор ТУРЛИБЕКОВ.

ХАНДАЛАР

ҚАЙ БИРИ ЯҚИН?

-Бизга ой яқинми, Африками?

-Албатта ой

-Нима учун?

-Бу ердан мен ойни кўраяпман. Африкани эса йўқ.

АҚЛУ ҲУШИМ ЖОЙИДА

Эр: менимча қизимга ақл ва уддабуронлик мендан ўтган бўлса керак.

Хотин: мен ҳам шундай деб ўйлайман. Чунки менинг ақлу ҳушим жойида.

ТОВУҚ ЭМАСМАН

-Ўрнингдан тур Жак, хўрозлар қичқирганига қачонийди.

-Буни менга нима алоқаси бор. Мен товуқ эмасман-ку.

НЕГА ШУНДАЙ

Тарих китобини ўқиётган бола отасидан сўради:

-Дада, нима учун қадимги юнонлар ғалабани ҳар доим аёллар тимсолида тасвирлаганлар?

-Эҳ ўғлим, уйланганингда билиб оласан.

Абдулла Толиб ўғли.

Соҳиби Ҳасан Алиев бўлган оилани Булунғур тумани «Дўстлик» маҳалласи аҳли ибратли оилалардан бири сифатида тилга олишади. Оилада бир-биридан ширин, одобли ва меҳнатсевар фарзандлар вояга етишмоқда. Албатта бунда ота-оналарнинг ўрни беқиёс бўлаётир.

Суратда: Ҳасан Алиев оила аъзолари билан.

Н.АЛМУРОДОВ олган сурат.

«МАҲАЛЛА»НИНГ ХАЙРЛИ ИШЛАРИ

«Маҳалла» жамғармасининг жойлардаги бўлимларида айниқса Оила йили деб эълон қилинган амалдаги йилда хайрия тадбирлари кўпайди.

-Оила ташвиши-ю, қувончларига доимо шерикмиз,- дейди жамғарманинг Нукус шаҳри бўлими бошлиғи Усмон Отабоев. Зотан маҳалланинг бугунги кунда жамиятда тутган ўрни, тарбиявий аҳамияти беқиёсдир. Ватан остонадан бошланади, деганларидек, маҳаллалар сони шаҳримизда 40 тага етди. Яратганга шукур, оилалар тинч, осойишта, келажакка катта ишонч билан қараб яшамоқда. Лекин шодлик ҳам, ташвиш ҳам, фожиали воқеа ҳам содир бўлиб туради. Биз эса кундалик воқеаларни сергаклик билан кузатиб туришимиз, зарур пайтда баъзи оилаларга зудлик билан ҳам маънавий, ҳам моддий ёрдам кўрсатишимиз керак бўлади. Шаҳарнинг «Телемарказ» маҳалласида Қутлибика Нурмоновалар оиласида кўнгилсиз ҳодиса рўй берди. Шум ажал бир йилга етар етмас вақт мобайнида оиладаги беш азаматни орамиздан олиб кетди. Оғир жудоликка учраган оилага жамғармамиз томонидан 6 минг сўм пул, ун, ўсимлик ёғи ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари берилди. Шубҳасиз, бундай инсонпарварлик ёрдамлари доимо кўрсатилаверади. Фақат эзгу ниятимиз, холис истагимиз ҳеч бир оилада бахт-саодат, маҳалладошлар ўртасида эса меҳр-мурувват аримасин. Фаолиятимиз ҳам худди шу мақсадга йўналтирилгандир.

-Шу йилнинг 28 февралидаги жамғарма бўлими ўзининг ташкил топганлигининг бир йил тўлишини нишонлайди,-дея суҳбатни давом эттиради У.Отабоева. Шу муддатда анчагина ташкилий, маданий, оммавий ишларни бажаришга улгурдик. Бу борада, албатта шаҳар ҳокимияти, бошқа жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда фаолият кўрсатаётганимиз қўл келди. Шунингдек, биз билан шартнома тузган 42 та муассаса, корхона ва ташкилотлар ҳам бўлимимизга яқиндан ёрдам беришмоқда. Улар томонидан жамғарма ҳисобига ўтказилган маблағлар Янги йил, Наврўз байрами, Рўза ва Қурбон ҳайитлари, Мустақиллик куни, халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни ҳамда ногиронлар кунларини муносиб нишонлаш имконини бермоқда. Ҳуллас, ҳозирга қадар 300 минг сўмдан ортиқ маблағ хайрия ишларига сарфланди.

Ҳали бажарилмаган ишлар кўлами катта. «Намунали оила» кўрик-танлови ўтказиш учун пухта тайёргарликлар кўрилаяпти.

Умуман, Оила йилида шаҳар ҳудудидаги ташкилот, корхона ва муассасалар билан алоқани янада мустаҳкамлаб, ибратли тадбирларни ўтказиш учун изчил ҳаракат қилинаверади.

ИБРАТЛИ КЕЛИНЛАР

Қарақалпоғистонда Оила йили шарафига турли қизиқарли тадбирлар ўтказилмоқда. Яқинда «Намунали келинчак» кўрик-танлови бўлиб ўтди.

Танловда келиннинг оила муқаддаслигини сақлаш, оила аъзолари билан муносабатини, анъанавий урф-одатлар, халқ мақоллари ва маталларини билиши, меҳмон кутиш, кийиниш, фарзандларни тарбиялаш каби қатор масалалар бўйича мингга яқин келинчаклар синовдан ўтишди.

Кўрик-танловларнинг юқори савияда ўтиши учун хотин-қизлар қўмиталари билан бирга халқаро «Экосан»,«Олтин мерос» ҳамда «Маҳалла» жамғармалари фаол иштирок этишди. Амалий ёрдам беришди.

Абду РАҲМОН.

Психолог ҳузурида

ОРЗУЛАР БОШЛАЙДИ ЙЎЛГА

Инсонларда мавжуд бўлган энг ажойиб ва ноёб фазилатлардан бири, унинг орзу қилиши, яъни келажакнинг залворли чўққилари сари интилишидир. Ҳеч бир инсон ўз орзусидаги мақсадга етиши билан: «Бас, бўлди, мен ўз орзу- мақсадимга етдим. Энди ҳеч орзу қилмай яшайвераман»,-дея олмайди. Зеро, амалга ошган орзу ўзидан ҳам юксакроқ, олижаноброқ янги орзуни вужудга келтираверади. Орзу қилишнинг ниҳояси йўқ. Шоир айтганидек:

Энг юксак мақсадга
етса ҳам инсон,
Тиниб-тинчитмайди
орзу-тилаги.
Эртанинг ташвишин
қилмаса, билки,
Урушдан тўхтабди
унинг юраги.

Орзу қилиш муқаддас истак, тилак ва интилишлар, айниқса тиниб-тинчимас ёшларимизда юксак ривожланганки, бу табиий ҳолдир. Чунки ҳар бир ёш ҳаётда ўз ўрнини топишга, ўз овозига эга бўлишга, ҳали ҳеч ким қилмаган буюк ишларни қилишга, ҳаётда бирон-бир қаҳрамонлик кўрсатишга интилади. Бу буюк мақсад ва интилишлар даставвал истак, ҳоҳиш ва орзу тарзида намоён бўлади.

Бу ўринда шуни айтиб ўтиш керакки, кундалик муомилада истак, ҳоҳиш, орзу терминлари синоним сўзлар сифатида ишлатилади. Аслида улар айнан бир маънони англатмайди. Лекин маълум бир ўхшашликлар, яқинликлар ҳам бор.

Аввало шуни таъкидлашимиз жоизки, истак ҳам, ҳохиш ва орзулар ҳам кишилардаги эҳтиёжлардан келиб чиқади. Инсонларда биологик ва руҳий эҳтиёжлар мавжуд бўлиб, уларни қондириш учун қилинадиган ҳатти-ҳаракат ва интилишлар истак, ҳохиш ва орзуларни вужудга келтиради.

Истак, эҳтиёжларни қондириш учун қилинадиган шундай бир интилишки, бунда одам маълум бир мақсадга интилади. Лекин шу мақсадга эришиш воситаларини яхши тасаввур эта олмайди. Киши ўзига нималардир етишмаётганини ҳис қилиб туради, аммо бу нарсани нима эканлигини аниқ билмайди. Бундай пайтда одамларда ўзидан норозилик, қандайдир кўнгил ғашлик ва натижада баъзи бир англанмаган ихтиёрсиз ҳаракатлар содир бўлади.

Равшан ўрта баҳога ўқийдиган ўқувчилардан саналади. Мактабда ўтказиладиган тадбирларда деярли қатнашмайди. Бир куни мактабда у ўқийдиган 8-синф билан 9-синф ўқувчилари ўртасида КВН, шахмат-шашка ва волейбол мусобақаси ўтказилди. Мусобақаларнинг биронтасида ҳам Равшан иштирок этмади. Фақат томошабин бўлиб турди, холос. Бу учрашувларда унинг синфдош ўртоғи Анвар фаол қатнашди. Айниқса, волейбол ўйинидаги унинг маҳорати ҳаммани мафтун этди. Анвар фақат моҳир спортчи бўлиб қолмасдан, аъло баҳоларга ҳам ўқийди. Анварнинг мусобақа пайтида чаққон ва чиройли ҳаракатлари, КВНдаги ҳозиржавобликлари Равшаннинг ҳавасини келтирди. Унда қандайдир ўзидан норозилик ҳисси вужудга келди. У ҳам Анвар каби биронта спорт тўгарагига қатнашмоқчи бўлди. Лекин қайси тўгаракка, қачон бориш ва бунинг учун кимга учрашиш кераклиги каби саволлар ҳал бўлмай қолди. Бу мисолимизда Равшанда ҳосил бўлган ҳавас-интилиш фақат истак даражасида қолиб кетди.

Мақсад тўла англаб етилиб, уни амалга ошириш йўл-йўриқлари ва имкониятлари белгилаб олинса, бундай интилиш ҳохиш деб аталади. Бу босқичда эҳтиёж ва қондирилиши лозим бўлган нарса англаб олинади. Ҳохиш бирон воқеликни, ҳатти-ҳаракатларни бевосита идрок этиш орқали ҳосил бўлади.

Орзу хаёл қилишнинг бир тури бўлиб, у ҳамиша келажакка қаратилган ва айни вақтда фаолиятга киритилмаган интилишдир. Орзуларда эртанинг ишқи, унинг ёркин уфқлари ётади.

Қадим замонлардаёқ тенгсизлик ва зулм, қашшоқлик ва очлик ҳукм сурган даврларда, инсонларнинг тенглик ва озодлик, эркин замон ва фаровон турмуш ҳақидаги орзулари улар яратган эртак ва афсоналарда, ривоят ва достонларда ўз аксини топган.

Орзусиз киши бўлмайди. Орзуда ўзимизга ёқадиган образларни ва келажакда қилишимиз лозим бўлган нарсаларни яратамиз. Масалан, ҳар бир ёш келажакда ўзи ёқтирган мутахассислик-врач ёки педагог, машҳур механизатор ёки учувчи, юрист ёки ишчи бўлишни, ёҳуд ҳамма ҳавас қиладиган қаҳрамонлик кўрсатишни орзу қилади.

Шуни айтиш жоизки, хаёл суриш, орзу қилиш, келажакка назар ташлай олиш осон эмас. Бу ҳар жиҳатдан кишининг билимига, тажрибасига, тафаккурнинг қай даражада ривожланганлигига боғлиқ бўлади. Агар киши кўп ўқиган, билимлари бой бўлса, унинг орзулари ҳам шунчалик мазмундор, воқеликка яқин бўлади.

Аксинча, кишининг билимлари саёз, тафаккури яхши ривожланмаган бўлса, унинг орзулари ҳам жуда узоқларга учиб кетиши, реал воқеликка яқин бўлмаслиги ва кейинчалик ҳам амалга ошириб бўлмайдиган нарсалар тўғрисида бўлиши мумкин.

Одамнинг орзуларида унинг энг муқаддас тилаклари, эҳтиёж ва интилишлари ётади. Шунинг учун ҳам орзу шахсни келажак фаолиятга ундайди.

Орзуларим бошлади йўлга,
Ҳали етар манзилим
йироқ.
Манзилга то етиб
боргунча,
Қўшиқ менга абадий
ҳамроҳ

деб куйланади қўшиқда орзу.

Лекин орзуда ҳам орзу бор. Юқорида айтиб ўтганимиздек, баъзи орзулар кишини келажакка чорласа, қийинчиликларга қарши курашга, тўсиқларни енгиб ўтишга ундовчи стимул (туртки) бўлиб майдонга чиқса, аксинча, орзунинг баъзи бир салбий турлари ҳам борки, улар одамни асосий иш фаолиятидан четга тортади.

Орзу бемақсад бўлса, ҳақиқий фаолиятига таянмаса, ҳатто узоқ келажакда ҳам уни амалга ошириш имконияти мавжуд бўлмаса, у ҳолда орзу қуруқ хаёлпарастликка айланиб қолади. Бундай орзуни ширин хаёл суриш дейилади.

Баъзан ҳаётда шундай ёшларимиз ҳам учраб турадиларки, улар ўзларининг конкрет фаолиятларини ширин хаёл суриш, бемақсад орзу қилиш, билан алмаштириб, ўз мақсад ва ҳохишларига ширин орзуларидагина етиб юрадилар. Бундай одамларни қуруқ «хаёлпарастлар» деб юритилади.

Пуч, пассив орзу кишини ожиз ва дангаса қилиб, ҳар қандай фаолиятдан четлаштириб шахсни камолига салбий таъсир кўрсатади.

Атоқли шоиримиз Эркин Воҳидов «Хаёл» шеърида:

Мен хаёлни шеърга
солдим,
Ўйпараст бўлма ва лек.
Бесамар бўлса сени,
Бир кун хароб айлар хаёл

деб қуруқ хаёл сурувчиларни огоҳлантиради.

Киши кўпинча ширин хаёл кечирса, бу шахснинг пассивлигидан далолат берувчи нуқсон ҳисобланади. Бунинг олдини олиш, актив фаолият кўрсатиш билан амалга оширилади.

Мўминжон МАМАТОВ, Тошкент Давлат университети психология кафедрасининг доценти.

Қарор ва ижро

СОҲАГА ЭЪТИБОР ЗАРУР

Донишманддан сўрашибди:

-Болани неча ёшдан тарбияламоқ керак?

-Фарзандинг неча ёшда?

-Олти ойлик.

-Олти ойга кечикибсиз,-дебди донишманд.

Дарҳақиқат, ота-боболаримиз бежизга «Бола ёшдан», дейишмаган. Шунинг учун ҳам «Таълим тўғрисида»ги қонунда ҳам мактабгача тарбия тармоқларидаги ишларни юқори савияга кўтаришга алоҳида эътибор қаратилган. Аммо очиғини айтиш керакки, қишлоқ жойларида болалар боғчаларининг иши талабга жавоб бермаяпти. Шу боис Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ўтган йили 26 сентябрида «Муассасаларга тегишли ижтимоий тармоқ иншоотларини жойлардаги ҳокимият ташкилотлари балансига босқичма-босқич ўтказиш тўғрисида»ги қарори қабул қилинди. Қарорга асосан муассасалар ҳисобидаги тиббиёт, мактабгача тарбия муассасалари, умумий таълим мактаблари босқичма-босқич давлат ҳокимияти балансига ўтказилиши белгилаб берилди. Бундай тадбирни ўз вақтида, талаб даражасида амалга ошириш учун туман ҳокимликлари қошида ижтимоий тармоқ иншоотларини давлат ҳисобига олувчи махсус комиссиялар тузилган эди.

Аниқ ҳисоб-китобларга кўра Қорақалпоғистон Республикасида 295 та болалар боғчаларини давлат ҳисобига олиш режалаштирилди. Шундан 245 таси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигига қарашли мактабгача тарбия муассасаларидир. Улардан 141 таси 3-4 йилдан буён фаолият кўрсатмаяпти. Масалан, Тахтакўпир туманидаги «Мулк» жамоа хўжалигидаги 140 ўринли, емхашак тайёрлов базаси марказидаги 90 ўринли «Қўнғиротқўл» жамоа хўжалигидаги болалар боғчаларининг салобатли бинолари кўп вақтдан буён ҳувиллаб ётибди. Ваҳоланки, «Мулк» жамоа хўжалигида 831 нафар, «Қўнғиротқўл» жамоа хўжалигида эса 355 нафар мактабгача ёшдаги болалар бор.

Вазирлар Маҳкамасининг юқоридаги қарорида мактабгача тарбия муассасалари, умумий таълим, тиббиёт иншоотлари ўз вақтида сифатли таъмирланиб, моддий-техника базаси мустаҳкамланган ҳолда топширилиши лозим эди. Афсуски, бу борада етарли амалий ишлар қилинмаяпти. Айниқса, Беруний, Тўрткўл, Амударё ва Элликқалъа туманларида қарорнинг ижросини бажариш ғоят ташвишлидир.

Бундай камчиликлар тугатилиб, мактабгача тарбия муассасалари фаолиятини жонлантириб, соҳага эътибор кучайтирилса, айни муддао бўлур эди. Бу ҳақда мутасадди ташкилотлардан жавоб кутамиз.

А.ИСКАНДАРОВ,
«Ишонч»нинг Қорақалпоғистондаги мухбири.

МАРКАЗИЙ ОСИЁ ЯНГИЛИКЛАРИ

Тожикистоннинг кўзга кўринган сиёсатчиларидан бири Сафарали Ражабов Эронни Тожикистон иқтисодий аҳволини яхшилаш учун имкони борича кўпроқ маблағ сарфлашга чақирган.

Эрон Олий Мажлисининг раиси Тожикистон парламенти раиси номига хат юбориб, иккала парламент орасидаги алоқани ривожлантириш лозимлигини билдирган.

* * *

Тожикистондаги сиёсий вазиятнинг барқарорлашувига қарши кучлар ҳамон тинчимаётирлар. Улар дамбадам бурчак-бурчакдан туриб, турли террористик ҳаракатларни содир этмоқдалар. Душанбедан 60 км узоқликда жойлашган Турсунзода шаҳрида яқинда шундай кучлар яна жиноят содир қилдилар. Бир нечта жиноятчи бир оилага бостириб кириб, ака-ука ва уларнинг волидаларини ваҳшийларча ўлдирди. Улар бу билан ҳам тинчимай, кўчага чиқиб, бекатда турган яна 7 кишининг жонига қасд қилдилар. Бир неча дақиқа ичида 10 киши ёвузлик қурбони бўлди. Жиноятчилар қидирилмоқда.

* * *

Оврупо иттифоқи Туркманистон билан алоқани ривожлантиришга ҳаракат қилмоқда. Шу мақсадда у Туркманистонга яқин орада 14 млн. экю ажратди. Бу маблағдан 8 миллиони олий навли уруғлар сотиб олишга кетади. Бундан ташқари бу иттифоқ Туркман молларини Оврупога чиқаришга ҳам ёрдам бермоқчи. Оврупо иттифоқи республика қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш программасини ҳам амалга оширишга ёрдам беради. Бу ишга яқин келажакда 22 миллион экю ажратиш мўлжалланган.

* * *

Жанубий Қозоғистоннинг Кентау шаҳридаги 300 аёл иш ҳақларини ололмаганликлари туфайли маҳаллий хокимиятга намойиш ўтказишларини айтишган. Бунга жавобан маъмурлар болаларга ёрдам пули ажратишини билдирган. Аммо бу нафақанинг миқдорини айтмаган.

* * *

Қозоғистон ва Россия мамлакатларининг вакиллари Астраханда Каспий денгизи мақоми ҳусусидаги мунозарали масалани муҳокама қилишди. Улар эълон қилган ахборотда ўз мамлакатлари чегарасидан 70 км.гача узоқликдаги масофада фойдаланишлари мумкин.

Билиб қўйган яхши

ИКАР ИЗИДАН

Отто Лилиенталь — муҳандис ва илк учувчи 23.5.1848 — 10.8.1896

Сўнгги 100 йил ичида инсониятнинг буюк орзуларидан бири рўёбга чиқди. Одамзот қуш каби ҳавога енгил парвоз қилиб, денгизу уммонлар узра учиб ўтди. Турли мамлакатлар ва қитъаларни шамол ипи ила бир-бирига яқинлаштириш имкониятига эга бўлди.

1891 йилдан бошлаб, Отто Лилиенталь ҳам худди юнон афсонасидаги Икар қушларнинг самода қанот қоқишларига маҳлиё бўлиб, аста-секин уларнинг тўкилган патларидан учиш учун қанот ясашга киришгани каби, Берлин яқинидаги Дервиц деган жойда сунъий қанотлар ёрдамида ўзининг илк парвозга уринишларини бошлайди.

У 1891 йилдан 1896 йилгача Берлиннинг турли жойларида учиш учун 3000 маротаба уриниш ўтказади. Дастлаб қисқа 15 метрли масофадан ва ниҳоят 250 метр баландликдан сакрашга муваффақ бўлади.

Шубҳасиз, бу инсоният цивилизацияси тарихидаги улкан инқилобнинг бошланиши бўлди. Вақт ўтган сайин инсон тафаккури янада ривожланиб, эндиликда у нафақат ҳавога парвоз этишни ўрганибгина қолмай, балки кўплаб турдаги пўлат қанотли самолочинларини ярата бошлади. Бугунги кунда ҳаётимизни транспорт воситаларисиз тасаввур қилишимиз қийин, албатта. Айниқса, узоқни яқин қилаётган самолётларнинг кўмаги билан бир кунда Европадан Америкага ёки Осиёга хизмат сафарларидан тортиб, туристик саёҳатларгача амалга ошириш мумкин.

Агарда Отто Лилиенталнинг бошига ҳам Икарнинг фожиали қисмати битилмаганда (Икар қушларининг патидан ясалган қанотлар ёрдамида ҳавога парвоз қилиб қуёшга жуда яқин борган вақтида, қанотлар ёпиштирилган мўм эриб кетади ва шу тариқа денгизга ғарқ бўлади), бу тараққиётни чала қолдирмасдан, аксинча ўзи ривожлантирган бўларди. У 1896 йилнинг 9 августида 15 метр баландликдан сакрайди. Гарчи, нисбатан паст масофа бўлишига қарамай, Лилиенталнинг бу парвози муваффақиятсизликка учрайди. Унинг бўйин умуртқаси синади. Орадан бир кун ўтиб, 10 августда вафот этади.

Хориж матбуотидан
Маҳмуд БОБОНАЗАРОВ таржимаси.

Ҳар тўғрида

ЎҒРИНИ ХАФА ҚИЛГАН АРСЛОН

Корелиянинг (Россия) Сортовала шаҳрига Москва цирки келди. Дастурда арслон кўрсатадиган томоша энг қизиқарли эди. Баҳоси 5 минг доллар турадиган арслон навбатдаги томоша олдидан йўқолиб қолди. Ҳамма қидирди, лекин топилмади.

Изловчилар ҳафсаласи пир бўлганида номаълум аёл телефони орқали арслон ўрмонда эканини маълум қилди. Арслон ҳақиқатан ҳам ўрмонда, бироқ қуёнга мўлжалланган катакда экан. Кейинчалик шифохоналардан бирига кийимлари йиртилган, юзлари тимдаланган икки йигит мурожаат этгани ойдинлашди. Арслон ўз ўғриларини хафа қилган кўринади.

САЙЛОВ КУНИ ОВҚАТ ЕМАНГ

Ҳа, таажжубланманг. Ҳинд кардиологлари мамлакат парламентига буладиган сайловларни кузатиб шундай хулосага келишди. Шу мақсадда тузилган кардиологлар жамғармаси махсус тавсиялар қўлланмасини ҳам тавсия этмоқда. Қўлланмага қараганда кардиологлар сайловгача номзодлар гўшт емаслигини, сайлов куни эса умуман ҳеч нарса истеъмол этмаслиги зарурлигини билдиришган. Сайлов куни фақат 8 стакан сув ичишни тавсия этишган. Сувга аспирин солиб ичиш ёки олма ейилса, янада яхши бўлиши таъкидланган.

ТАШКИЛОТЛАР, ФИРМАЛАР РАҲБАРЛАРИ ВА ХУСУСИЙ ШАХСЛАР ДИҚҚАТИГА!

"Исттаъмир" \Ремтеплосеть\ давлат корхонаси Тошкент шаҳри ва Тошкент шаҳрига яқин жойлашган, Тошкент вилояти туманлари ҳудудида барча диаметрдаги эски иссиқлик тармоқларини янгилайди, янги шаҳобчаларни қуради. Шунингдек, қозонхоналарни монтаж қилади ва таъмирлайди. Барча зарур материаллар корхонада бор. Буюртмачиларнинг материаллари асосида ҳам иш олиб борилади.

Телефонлар: 55-44-78, 55-42-[illegible]

Ёшликнинг бетакрор онлари ғанимат. Ғанимат онларнинг қадрига етмоқ даркор. Ёшлик бетакрорлиги билан улуғдир. Гўё баҳор чоғида куртакдан бўй чўзаётган баргларга ўхшайди. Оиламизнинг беғубор ғунчаси Назокатхон, таваллуд кунинг билан чин дилдан табриклаймиз. Ҳаёт йўлингни ҳеч қачон қора булутлар қопламасин. Ҳамиша бахтга ошна бўлишингни тилаб қолувчи оила аъзоларинг....

Юсуповлар оиласи.

САВДО ЎРИНЛАРИ ИЖАРАГА БЕРИЛАДИ

Озиқ-овқат ва саноат моллари, идоравий моллар, компьютер техникаси ҳамда аудио-видео техникаси ва кассеталар сотувчилари диққатига!

Тошкент шаҳридаги «Мирובод улгуржи усти ёпиқ бозори» савдо комплекси шу йил 20 февралда биринчи қаватда янги савдо майдон (1100 кв. метр)ларини фойдаланишга топширади. СИЗ УНИ ИЖАРАГА ОЛИБ, ДАРОМАДЛИ САВДО ХИЗМАТИНИ ЎТАШИНГИЗ МУМКИН.

***Шаҳар марказидаги замонавий савдо комплекси йирик автомагистрал ўтадиган жойда.**
***Метро бекатидан 5 дақиқалик йўл.**
***Ижара ҳақи 1 кун учун ҳар қандай қўшимча харажатларсиз бор-йўғи 200 сўм (1 кунга бор-йўғи 200 сўм холос)**
***Яхши иситилган ва вентиляцияли ўринлар.**
***Электр қуввати уланган алоҳида пештахталар.**
***Юк сақлаш камералари ва омборхоналар.**
***Совутиш ускуналари.**
Савдо ўринларининг сони чекланган.

ФИРМАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Миробод улгуржи усти ёпиқ бозори» САВДО КОМПЛЕКСИ билан яқинда ишга тушириладиган савдо ўринлари, омборхона ва ишлаб чиқариш биноларини ижарага олиш бўйича шартномалар тузиш мумкин.
Манзилимиз: Миробод (собиқ Госпитал) бозори
Телефонлар: (3712) 54-14-38, 22-50-89

Ҳозирданоқ телефон қилинг, бугуноқ келинг!
2, 3, 12, 80-автобусларнинг, 9,10,24,26-трамвайларнинг «Миробод бозори» бекати.

Спорт ● Спорт ● Спорт ● Спорт ● Спорт ●

XVIII ҚИШКИ ОЛИМПИАДА КУНДАЛИГИ

7 феврал куни Олимпиаданинг тантанали очилиш маросими тугагач, айнан шу куни спортнинг икки тури бўйича баҳсларга старт берилди. Қишки Олимпиадада биринчи маротаба спортнинг янги уч тури: кёрлинг, сноуборт ва аёллар хоккейи бўйича ҳам мусобақалар бўлиб ўтмоқда. Олимпиадада 72 давлатдан икки минг тўрт юзга яқин спортчи ғолиблик учун беллашмоқда.

Аёллар хоккейида ҳар бир жамоа ўзаро учрашиб чиқадилар, яъни биттадан учрашув ўтказишади. Иккита очколар ҳисобидан юқори ўрин эгаллаган командалар олтин медаль учун финал баҳсларида қатнашадилар. 2-3-ўринлар ҳам худди шундай ўтади. Демак, дастлабки учрашувларда финландияликлар Швеция спортчилари билан майдонга тушиб, ўйин тўлиқ швецияликлар устунлигида ўтди ва натижа 0:6. Американликлар эса хитойликлар билан майдонга тушиб, 3:0 ҳисобида ғалаба қозонишди. Кейинги куни Америка терма жамоаси швециялик хоккейчилар устидан 7:1 ҳисобида ғолибликни қўлга киритишган бўлса, хитойлик спортчилар иккинчи учрашувда ҳам канадаликларга 2:0 ҳисобида ютқазиб қўйишди. Учрашувларнинг энг қизиқарлиси шуки, ўйиннинг биринчи куни Жаҳон чемпиони ҳисобланмиш канадаликларга 13:0 ҳисобида ютқазган майдон эгалари кейинги учрашувда финландияликларга 11:1 ҳисобида ўйинни бой бердилар.

Эркаклар беллашувига тўхталадиган бўлсак, биринчи кунги учрашувда Италия-Қозоғистон жамоалари ўртасидаги учрашув 3:5 ҳисобида қозоғистонлик хоккейчилар фойдасига ҳал бўлган бўлса, германиялик хоккейчилар японияликларни 3:1, белоруссияликлар Франция терма жамоасини 4:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Иккинчи кунги учрашувларда Италия-Словакия 0:2, Қозоғистон-Австрия 5:5 натижалари қайд этилди. Белоруссия ва Қозоғистон терма жамоаларининг бугунги кунда қўлга киритаётган ғалабалари ҳаммани ҳайратга солмоқда. Белоруссия терма жамоаси Германия хоккейчиларини 8:2 ҳисобида мағлубиятга учратиб, кейинги босқичга йўлланма олдилар. Шунингдек, қозоғистонликлар словакияликлар устидан ғолиб чиқсалар, кейинги босқичда иштирок этадилар.

Конкида югуриш бўйича дастлабки учрашувлар бошланди. Мусобақани биринчи жуфтликда италиялик Армакл Юраки ва хитойлик Хонк Улли бошлаб берди. Демак, 500 метрли баҳслардан сўнг спортчилар 1000, 1500 метрли масофаларга конкида югуришади. Бу тур бўйича ўтган Жаҳон чемпионатида рекорд 35,39 бўлган бўлса, 36,30 натижа билан италиялик Армакл Юраки Олимпия рекордини қўйди. Иккинчи жуфтликда норвегиялик Стром 36,53 натижа билан иккинчи ўринда бораяпти. У билан тушган Росме эса баҳс давомида мувозанатини сақлай олмай, беллашувни давом эттира олмасдан ўйиндан чиқиб кетишга мажбур бўлди. Қолган жуфтликларда эса қозоғистонлик Вадим Шанабаев, германиялик Адебер, россиялик Сергей Савельев, америкалик Карпентерлар эса яхши натижа кўрсатиша олмаган бўлишса-да, навбатдаги босқичларда иштирок этишади.

Сноубординг мусобақалари Олимпиадада илк бора ўтказилиши. Европа мамлакатида кенг тарқалган ушбу спорт турида сўнгги беш йил ичида Жаҳон чемпионати беллашувлари қизғин бўлиб ўтди ва унда, асосан, Франция, Австрия, Германия, Америка қизлари юқори натижа кўрсатдилар. Сноуборд бўйича аёллар баҳсларида францияликлик Карн Рубега тенг келувчи рақиб топилмади ва у, Олимпиада ўйинлари чемпиони бўлди. Иккинчи ўринда Германия вакили Риниш Хайде, австриялик Койл Бригет эса учинчи ўринни эгаллади.

Чанғи спорти беллашувларида 32 ёшли германиялик Георг Хаклет ўзининг навбатдаги учинчи олтин медалини қўлга киритди. Лилли-Хаммер ва Альбервилда олтин, 1988 йил Колгери Олимпиадасида кумуш медаль соҳиби бўлган бу спортчини ишқибозлар жуда яхши танишади. Барча тўрт босқичда у кўрсатган натижани бошқалар такрорлай олишмади. Италиялик Армен кумуш, германиялик Мюллер бронза медаль соҳиби бўлишди.

Тоғ чанғи спорти бўйича классик усулда ўтказилган 5 километрли пойгада россиялик Лариса Лазутина (Альбервил, Лилли-Хаммер Олимпиадалари чемпиони, етти карра Жаҳон чемпиони, Жаҳон кубоги соҳибаси) маррага биринчи бўлиб етиб келди ва шу Олимпиадада ўзининг иккинчи медалини қўлга киритди. Ундан 4,8 сония кейин келган чехиялик Катерина Найманова иккинчи, норвегиялик Майкенсен эса учинчи ўринни эгалладилар. Об-ҳаво яхши келгани боис тоғ чанғи икки кураши беллашувлари ҳам бошланди. Унда ҳозирча австриялик Майеро Рейтер биринчи, норвегиялик Лоссе Бюс иккинчи ва польшалик Анже Башеда учинчи ўринда бормоқдалар.

500 йиллик тарихга эга бўлган кёрлинг спорти ҳам Олимпиадада илк бора ўтказилмоқда. Россияда 1873-йилиёқ бу тур спорт мусобақаларига киритилганди. Мусобақанинг иккинчи куни старт олган бу спорт тури бўйича Канада ва швецияликлар карвонбошилик қилишмоқда.

Музда нафис учиш бўйича жуфтликлар бўйича россиялик Оксана Казакова ва Артур Дмитриев жуда чиройли машқларни бажариб олтин медаль эгаси бўлишди. Кумуш медални эса шу давлатнинг бошқа жуфтлиги Елена Бережная, Антон Сихарулидзелар эгаллашди. Немис жуфтлигига бронза медали насиб этди.

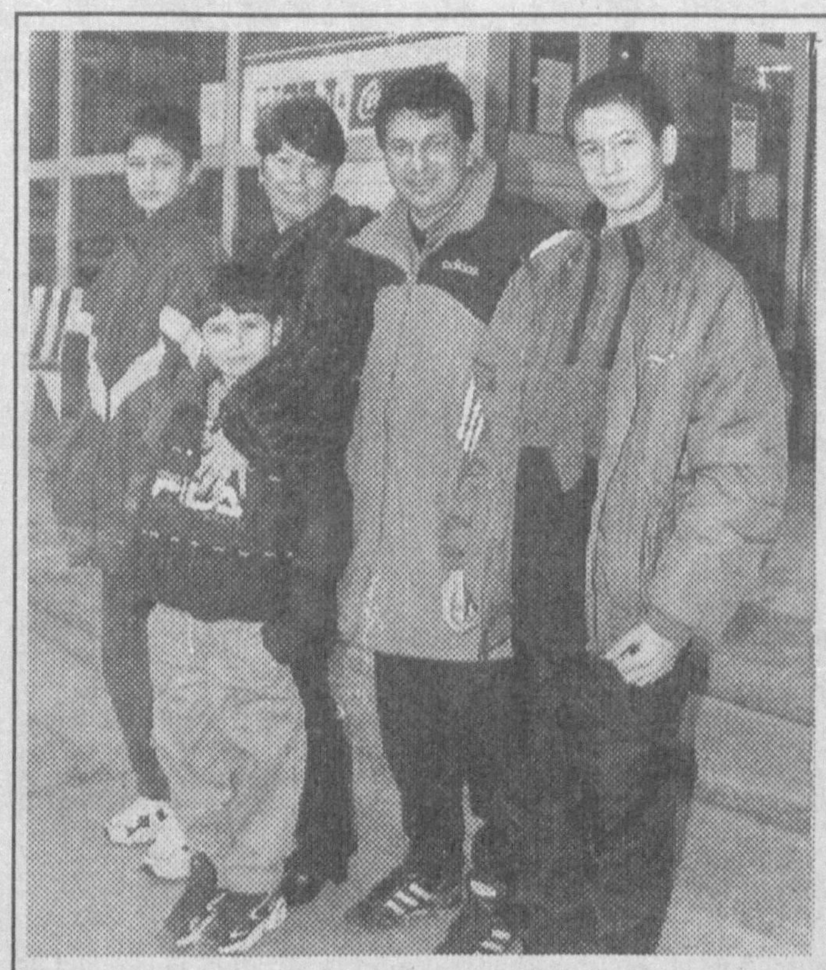

«Пахтакор» футбол жамоаси ўтган йилги мамлакат чемпионати ўйинларида чиройли ўйин кўрсатди. Бунда жамоа мураббийси Вега де Сильванинг муносиб улуши бор.

Суратда: мураббий Вега де Сильва оила аъзолари билан.

Р.ГАЛИЕВ олган сурат.

ТЕННИС

13-15 феврал кунлари теннис бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси Тошкентдаги «Юнусобод» теннис мажмуида норасмий Жаҳон чемпионати ҳисобланган «Девис» кубоги мусобақаларида Хитой терма жамоаси билан беллашади. Осиё-Океания минтақаси биринчи гуруҳида қатнашаётган ҳамюртларимиз «Динамо» теннис кортида тайёргарлик машқларини ниҳоясига етказмоқдалар. Улар хитойликларга икки бор рўбарў келишган. 1995 йили Тошкентдаги ўйинда меҳмонлар 3:2 ҳисобида ютиб, иккинчи гуруҳдан биринчи гуруҳга чиқишган. Ўтган йили эса Пекиндаги биринчи гуруҳ учрашувида ҳам вакилларимиз хитойликларга бой бериб қўйишган. Энди эса учинчи уриниш. Терма жамоамиз таркибига Олег Огородов, Дмитрий Томашевич, Вадим Куценко, Темур Ғаниев (жамоа сардори Генрих Дашевский, мураббий Алексей Елхин)лар киришган. Пойтахтимизга ташриф буюрган меҳмонлар—хитойлик теннисчилар кечадан тайёргарлик машқларини бошладилар. Бу учрашувда ғолиб чиққан жамоа Жаҳон гуруҳига чиқиш учун курашни давом эттириш имкониятига эга бўлади ва март ойида Сеулда Корея терма жамоасига қарши ўйнайди.

Дониёр ЮСУПОВ.

Миробод туманидаги «SIGMANTA MMLY» масъулияти чекланган жамият ишлаб чиқариш тижорат фирмаси фаолияти тугатилади.
Даъволар муддати-бир ой.
Тел:. 92-12-43.

* * *

А.Икромов туманидаги «Дейхим» хусусий ишлаб чиқариш тижорат фирмасининг думалоқ муҳри йўқотилганлиги сабабли бекор қилинади.

Ўзбекистон агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши раисининг ўринбосари Э.Ёқубовга отаси
Ҳомил Ёқубовнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

"ПГС" ФИРМАСИ ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТАДИ:

Ресторанлар, кафе ва ошхоналар, ишлаб чиқариш ва маиший бинолар, шовқинсиз юқори самарали иситиш учун ҳар хил қувватдаги иситгичлар — калориферлар.

Нархи 45000 сўмдан 50000 сўмгача.

Ташкилот ва корхоналардаги; шифохона, санаторийлардаги; дам олиш уйлари, меҳмонхоналардаги; спорт комплексларидаги ҳаммомларнинг САУНАлари учун махсус даволаш электр ускуналари.

Кичик нонвойхоналар \4 хилдаги: 160,80,32 ва 8 буханка нон пишириш қувватига эга

Мурожаат учун манзил:
Тошкент шаҳри С.Раҳимов метро бекати.
Тел: (3712) 79-14-29, 79-38-54.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ МУСТАҚИЛ ИШОНЧ

Бош муҳаррир: Саидакром САИДВАЛИЕВ

Бош муҳаррир қабулхонаси-56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари-56-52-89
Масъул котиб - 56-52-78
БЎЛИМЛАР:
Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт-56-82-79. Ахборот ва спорт-56-87-63. Маънавият ва маданият - 56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш - 56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ -56-85-66.
ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Жиззахда - 3-82-18, Наманганда - 6-22-10, Самарқандда - 35-64-24, Фарғонада - 24-58-43, Урганчда - 6-03-40, Қаршида - 5-33-71.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» (собиқ «Правда Востока») кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи; 133; 134
Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ